

Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014

Anni Koskeli-Ratamaa
Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut
anni.koskeli(at)metsa.fi

Översättning: Pimma Åhman.

Kansikuva: Lumikenkäilijöitä Paha-Kolilla. Metsähallitus/Tiina Hakkarainen.

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 2016

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-147-2 (pdf)

Anni Koskeli-Ratamaa

Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014

METSÄHALLITUS

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	12.1.2016
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPAIVAMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	MH 114/2016/05.02
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Kolin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Kolin kansallispuisto FI0700010 (SCI)		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Anni Koskeli-Ratamaa		
JULKAISUN NIMI	Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1991 perustettu Kolin kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Karjalassa, Pielisen länsipuolella, Lieksan, Kontiolahden ja Joensuun kuntien alueella. Kolin kansallispuiston pinta-ala on noin 30 km² ja vuosittain siellä vierailee noin 140 000 kävijää.</p> <p>Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 1.1.–14.9.2014 kuudessa eri haastattelupisteessä. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta ja käyntien alueellista ja ajallista jakautumista sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Kävijätutkimuksessa saatiin 793 vastausta, joista suurin osa kerättiin kesäkuukausien aikana, jolloin kävijöitäkin on eniten. Suurin osa kävijöistä, 64 %, oli kotimaisia matkailijoita; paikallisia asukkaita oli 20 % ja ulkomaisia matkailijoita 15 %. Eniten kävijöitä saapui Joensuusta (16 %) ja Helsingistä (11 %). Kävijöistä 62 % oli päiväkävijöitä ja 38 % yöpyi puistossa. Suosituimmat käyntikohteet olivat Kolin huiput, Kolin luontokeskus Ukko ja Kolin satama. Valtaosa käynneistä sijoittui siis kansallispuiston pohjoisosiin. Päiväkävijät viipyivät puistossa keskimäärin noin neljä tuntia, yöpyjät reilut kaksi vuorokautta. Useimmiten puistoon saavuttiin pienissä 2–5 hengen ryhmissä, jotka koostuivat oman perheen jäsenistä.</p> <p>Tärkeimpiä syitä saapua Kolin kansallispuistoon olivat maisemat, luonnon kokeminen, rentoutuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa. Suosituimmat harrastukset kansallispuistossa olivat luonnosta nauttiminen, maiseman katselu ja kävely. Kävijät kokivat käyntinsä Kolin kansallispuistossa vaikuttavan positiivisesti terveyteensä.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät kansallispuistokäynnillä hyvin. Käytettyjen palveluiden laatuun ja määrään oltiin keskimäärin melko tyytyväisiä. Kiitosta keräsivät erityisesti polttopuuhuolto ja Kolin luontokeskus Ukon palvelut. Eniten kehitettävää olisi jätehuollon toteutuksessa ja ohjauksessa sekä telttailualueiden kunnossapidossa.</p> <p>Edellinen kävijätutkimus Kolin kansallispuistossa tehtiin vuonna 2009. Sen jälkeen alueen reitistöä ja palveluvarustusta on lisätty ja parannettu, ja vuotuinen käyntimäärä on kasvanut ennätyslukemiin. Yritystoiminnan kehittyttyä Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset ovat kasvaneet 14,3 miljoonaan euroon ja 143 henkilötyövuoteen.</p>		
AVAINSANAT	Kolin kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 216		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-147-2
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	71 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	12.1.2016
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	MH 114/2016/05.02
TYP AV SKYDDSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Koli nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Koli nationalpark FI0700010 (SCI)		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Anni Koskeli-Ratamaa		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Koli nationalpark 2014		
SAMMANDRAG	<p>Koli nationalpark grundades år 1991. Parken ligger väster om sjön Pielinen i kommunerna Lieksa, Kontiolahti och Joensuu i Norra Karelen. Nationalparkens areal är ca 30 km², och parken har årligen ungefär 140 000 besökare.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Koli nationalpark insamlades 1.1–14.9.2014 vid sex olika intervjuställen. Syftet med undersökningen var att utreda besökarstrukturen, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning samt besökarnas upplevelser av och åsikter om parkens skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin.</p> <p>Vid besökarundersökningen fick man in 793 svar, varav största delen insamlades under sommarmånaderna då besökarantalet var störst. Största delen av besökarna, 64 %, var inhemska turister, lokalbornas andel var 20 % och de utländska turisternas 15 %. Mest besökare kom från Joensuu (16 %) och Helsingfors (11 %). Hela 62 % var dagsbesökare medan 38 % övernattade i parken. De populäraste besöksmålen var Kolis bergstoppar, Kolis naturum Ukko och Kolis hamn. Huvudparten av besöken var alltså koncentrerade till de norra delarna av nationalparken. Dagsbesökarna vistades i området i genomsnitt ca fyra timmar, övernattarna dryga två dygn. Merparten av besökarna kom till nationalparken i sällskap på 2–5 personer, som bestod av familjemedlemmar.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken i Koli nationalpark var landskapen, naturupplevelserna och avkoppling samt samvaron med det egna sällskapet. De populäraste aktiviteterna i nationalparken var att njuta av naturen, beskåda landskapen och att vandra. Besökarna upplevde att besöket invercade positivt på deras hälsa.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes väl under besöket i nationalparken. Besökarna var tämligen nöjda med kvaliteten och mängden av tjänster. Beröm fick i synnerhet vedhanteringen samt tjänsterna vid Kolis naturum Ukko. Mest förbättringar önskade sig besökarna i förverkligandet och vägledningen av avfallshanteringen samt i underhållet av tältningsområdena.</p> <p>Föregående besökarundersökning i Koli nationalpark gjordes år 2009. Sedermera har lednätverket och serviceutrustningen i området utökats och förbättrats, och den årliga besökarmängden har blivit rekordstor. I och med att företagsverksamheten utvecklats har parkbesökarnas penninganvändnings totala effekt på den lokala ekonomin vuxit till 14,3 miljoner euro och sysselsättningseffekten till 143 år.</p>		
NYCKELORD	Koli nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 216		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-147-2
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	71 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus.....	8
2.2 Aineisto ja menetelmät.....	10
3 TULOKSET.....	15
3.1 Kävijärakenne.....	15
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	15
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	19
3.2 Käynti Kolin kansallispuistossa.....	20
3.2.1 Kohteen tärkeys.....	20
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	20
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	24
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	25
3.2.5 Saapuminen Kolin kansallispuistoon.....	28
3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	30
3.2.7 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset.....	34
3.2.8 Tietolähde.....	35
3.3 Kävijättyytyväisyys.....	37
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	37
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta.....	38
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	41
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	42
3.3.5 Kävijättyytyväisyysindeksi.....	44
3.4 Valinnaiset ja aluekohtaiset kysymykset.....	46
3.4.1 Julkisten liikennepalveluiden kehittäminen.....	46
3.5 Vapaamuotoiset ajatukset.....	47
4 TULOSTEN TARKASTELU.....	48
4.1 Yhteenveto.....	48
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	49
KIITOKSET.....	51
LÄHTEET.....	52
LIITTEET	
Liite 1 Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2014 otantakehikko.....	53
Liite 2 Aineiston keruuajataulu ja sen toteutuminen Kolin kansallispuistossa 2014.....	54
Liite 3 Kotimaisten matkailijoiden asuinkunnat.....	55
Liite 4 Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	56
Liite 5 Joukkoliikenteen kehitysehdotukset.....	58
Liite 6 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	61
Liite 7 Suomenkielinen kyselylomake.....	68

1 Johdanto

Kolin kansallispuisto tunnetaan ennen kaikkea jylhistä vaaramaisemistaan, ja se on yksi Suomen tunnetuimmista kansallismaisemista. Koli nousi 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa taiteilijakareliaanien suosioon, jotka tekivät taiteensa avulla näkymän Ukko-Kolilta Pieliselle kaikkien suomalaisten tuntemaksi. Vaikka Ukko-Kolin laki Kolin huipulla onkin kansallispuiston ylivoimaisesti tunnetuin ja suosituin käyntikohde, löytyy puistosta myös paljon muuta nähtävää. Kolin vaaroilla kohtaavat monimuotoinen luonto ja kulttuuri sekä ainutlaatuinen geologia. Opettavaiset luontopolut, päiväretkeilyyn soveltuvat rengasreitit sekä vaativammille retkeilijöille soveltuva vaellusreitti Herajärven kierros esittelevät Kolia tyypillisimmillään. Talvella retkeilijää palvelevat haastetta tarjoava latuverkosto sekä Ukko-Kolin laskettelurinteet keskellä kansallismaisemaa. Alkuperäisen luonnon lisäksi Kolin kansallispuisto pitää yllä kaskikulttuuria, johon kuuluvat torpat, ahot, eläimet ja kasken poltto kaikkine eri vaiheineen.

Kolin kansallispuistossa vieraillee vuosittain noin 140 000 kävijää. Kansallispuiston palvelut keskittyvät huippujen tuntumaan niin sanotulle yläpihalle Kolin luontokeskus Ukon, Break Sokos Hotel Kolin ja Koli Shop Retkituvan muodostamaan kokonaisuuteen. Matkailuneuvontaa ja kansallispuistoa koskevaa tietoa saa myös Kolin kylällä sijaitsevasta matkailuneuvonnasta ja Kolin Sataman Alamajalta. Metsähallitus vastaa Kolin luontokeskus Ukon palveluista sekä kansallispuiston laajasta retkeilyverkostosta reittirakenteineen ja taukopaikkoineen. Tämän kävijätutkimuksen tavoitteena on ollut selvittää Kolin kansallispuiston kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen, kävijätyytyväisyys ja kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. Lisäksi haluttiin selvittää, mistä kävijät ovat saaneet tietoa Kolin kansallispuistosta. Nämä tiedot ovat keskeisiä, kun kansallispuistossa kehitetään maastorakenteita, retkeilypalveluita, viestintää ja asiakaspalvelua.

Kolin kansallispuisto siirtyi Metsäntutkimuslaitokselta Metsähallituksen hallintaan vuonna 2008. Vuonna 2009 puistossa tehtiin ensimmäistä kertaa kävijätutkimus Metsähallituksen vakioituilla menetelmillä (Tahvanainen ym. 2011). Lisäksi Kolin luontokeskus Ukossa on tehty asiakastutkimus vuosina 2010–2011 (Siekinen & Nieminen 2013). Kolin–Ruunaan alueen yritystutkimus toteutettiin vuosien 2013 ja 2014 vaihteessa osittain tämän kävijätutkimuksen kanssa päällekkäin (Koskeli 2014). Kolin kansallispuiston uusi hoito- ja käyttösuunnitelma on ollut ympäristöministeriössä odottamassa vahvistusta koko kävijätutkimusprosessin ajan (Metsähallitus 2013).

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Kolin kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Karjalassa Lieksan, Kontiolahten ja Joensuun kuntien alueella. Kansallispuiston päätuloväylältä Joensuu–Kajaani-valtatieltä nro 6 on Kolin kylälle ja kansallispuiston ensimmäisten polkujen lähtöpaikalle yhdeksän kilometriä (kuva 1). Kansallispuiston opastuspiste Kolin luontokeskus Ukko ja puiston suosituin nähtävyys, Ukko-Kolin huippu, sijaitsevat 12 kilometrin päässä valtatieltä nro 6. Joensuusta Kolin kansallispuistoon on matkaa 70 kilometriä, Kuopiosta 151 kilometriä ja Helsingistä 490 kilometriä. Kolin kansallispuiston toissijainen tuloväylä on Rantatie, joka seurailee Pielisen rantaa kansallispuiston koillispuolella. Kolin kansallispuistoon voi saapua myös vesiteitse ja talvella jäätietä Lieksan Vuonislahdesta.

Kolin kansallispuisto perustettiin vuonna 1991, ja se on nykyisin laajuudeltaan noin 30 km² (taulukko 1, Metsähallitus 2015a). Kansallispuistossa vierailee vuosittain noin 140 000 kävijää, joista suurin osa Kolin luontokeskus Ukon, Break Sokos Hotel Kolin ja Koli Shop Retkituvan ympäröimällä yläpihalla. Metsähallituksen ylläpitämässä Kolin luontokeskus Ukossa vierailee vuosittain noin 50 000 kävijää.

Kuva 1. Kolin kansallispuisto sijaitsee 70 kilometrin päässä Pohjois-Karjalan maakuntakeskuksesta Joensuusta. © Metsähallitus 2016, © Karttakeskus, Lupa L5293.

Taulukko 1 Kolin kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2014.

KOLIN KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	1991 ja laajennettu vuonna 1996
Sijainti	Pohjois-Karjalassa, Lieksan, Kontiolahden ja Joensuun kuntien alueella
Kansallispuiston pinta-ala	30 km ²
Käyntimäärä	V. 2012 käyntejä 125 600 V. 2013 käyntejä 140 600 V. 2014 käyntejä 135 200 Käynneistä noin kaksi kolmasosaa touko-syyskuussa.
Palvelut	<p>Metsähallituksen tarjoamat palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kolin luontokeskus Ukko - Telttailupaikat, 5 kpl - Vuokratuvat, 7 kpl - Tulentekopaikat, 20 kpl (joista 6 saarissa) - Luontopolut, 4 kpl - Kiskohissi alapihalta yläpihalle <p>Yrittäjien tarjoamat palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjelmapalvelut: opastetut retket, maastoruokailut, ratsastus, maastopyöräily, veneretket, maisemahissi - Välinevuokraus: retkeilytarvikkeet, maastopyörät, kajakit, kanootit, veneet, kävelysauvat, lasketteluvälineet, lumikengät - Majoituspalvelut: Break Sokos Hotel Koli, Mattilan tila, Kolin Ryynäsen taiteilijaresidenssi ja aitat - Matkojen ja mökkien välitys, matkailuneuvonta - Kahvila- ja ravintolapalvelut - Satamapalvelut - Kyläkauppa - Maisemahissi
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, perinneympäristöjen suojelu ja hoito, luonnon virkistyskäyttö ja luontomatkailu
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Uusin Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma on toimitettu ympäristöministeriön hyväksyttäväksi joulukuussa 2013 (Metsähallitus 2013).

2.2 Aineisto ja menetelmät

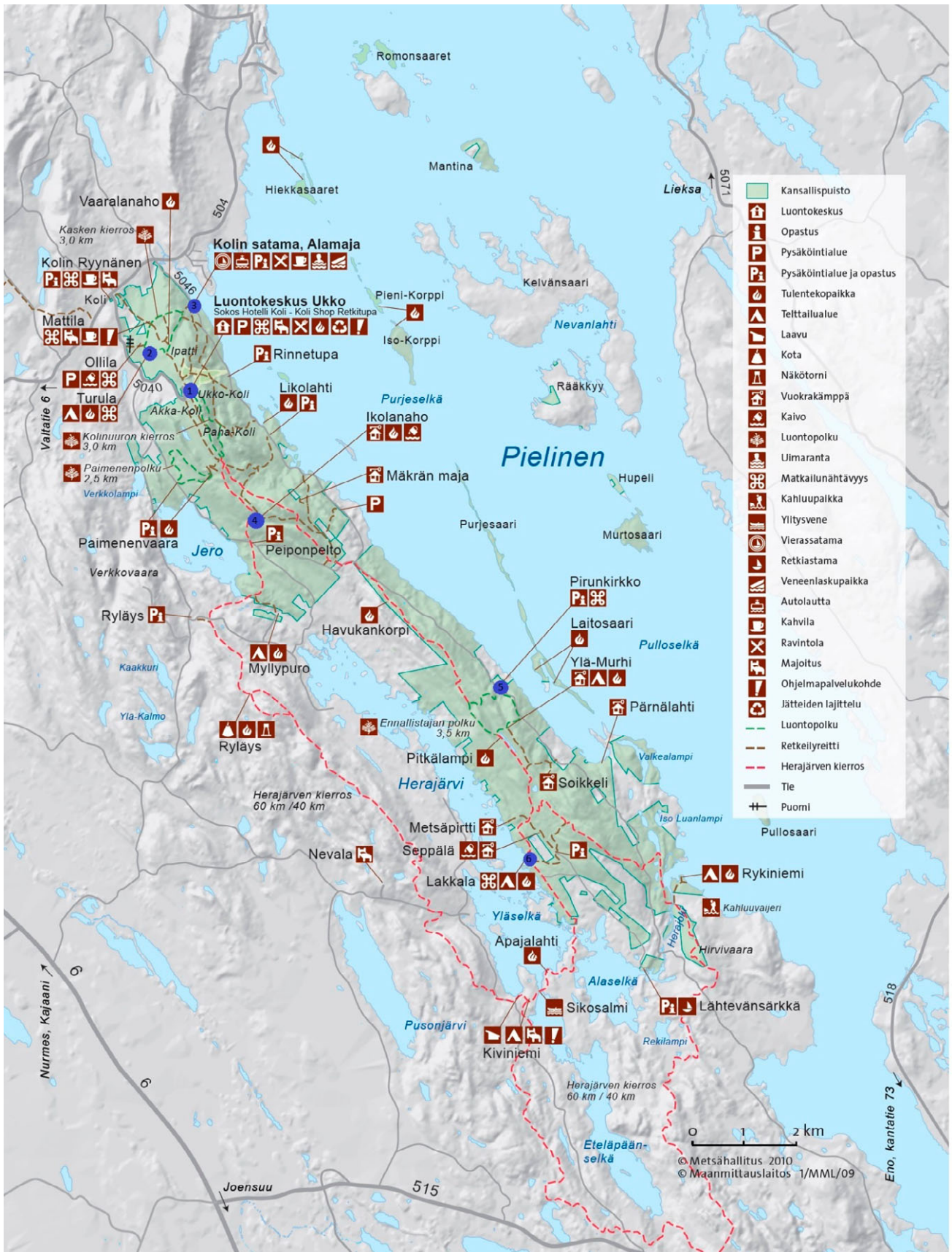
Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 2.1.–14.9.2014 kuudessa eri haastattelupisteessä. Kävijätutkimuksen haastattelupaikkoja olivat Kolin luontokeskus Ukon, Break Sokos Hotel Kolin ja Koli Shop Retkituvan rajaama alue eli yläpiha, Turula, Kolin satama, Ikolanaho, Pirunkirkko ja Lakkala (kuva 2). Aineiston otantakehikon (liite 1) otantapäivien määrä kullekin haastattelupaikalle määritettiin arvioidun kävijämäärän perusteella. Otantapäivien määrän arvioinnissa hyödynnettiin Metsähallituksen henkilökunnan aluetuntemusta ja kokemusta.

Haastattelupäivät, ennalta päätetyt otospaikat ja otanta-ajankohdat (aamupäivä: klo 10–13, ilta-päivä: klo 13–16, ilta: klo 16–19) arvottiin satunnaislukugeneraattoria apuna käyttäen. Arvonta suoritettiin siten, että ensin määritettiin tietyt keruukuukaudet, jolloin aineistoa kerätään. Tämän jälkeen niille kuukausille arvottiin keruupaikat, -päivät ja -ajankohdat. Tällä tavalla on pyritty lisäämään satunnaisuutta otantaan sekä vähentämään subjektiivisten tekijöiden vaikutusmahdollisuutta. Arvonta suoritettiin varmistaen, että kustakin otantapaikasta, viikonpäivästä ja ajankohdasta saatiin aineiston analysoinniksi riittävän suuri otos (liite 2).

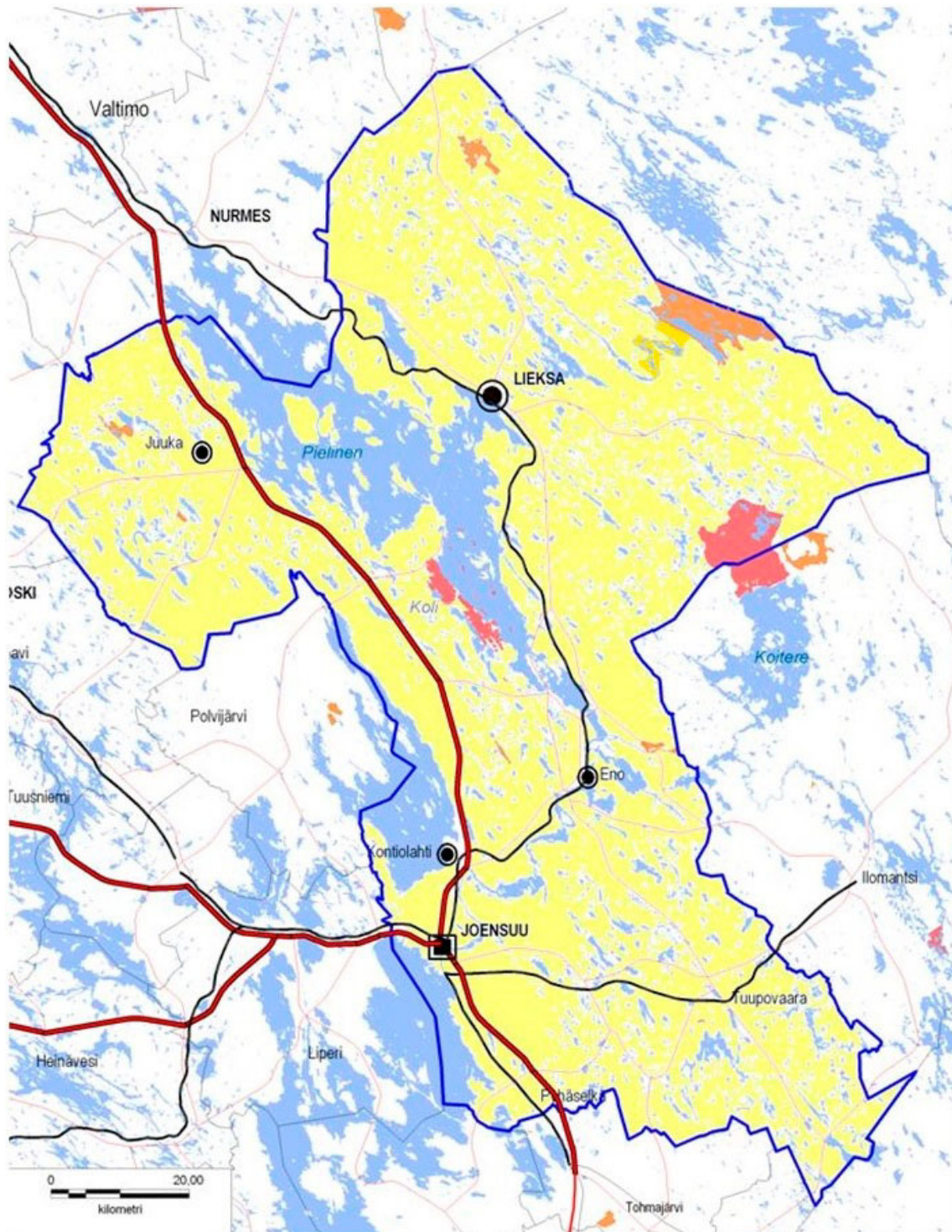
Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, joka muokattiin Kolin kansallispuistoon sopivaksi (liite 7). Vakioinnin ansiosta Kolin kansallispuiston kävijätutkimus on vertailukelpoinen muiden Metsähallituksen kävijätutkimusten kanssa. Kyselylomakkeita oli suomenkielisten lisäksi tarjolla englannin-, saksan- ja venäjänkielisinä.

Otokseen poimittiin kustakin otantapistestä kaikki Kolin kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet alueella jo jonkin aikaa viipyneet henkilöt. Haastattelulomakkeita tarjottiin kävijöille siinä järjestyksessä, kun he saapuivat otantapaikalle tai kun haastattelija vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Otospaikalla haastattelukohta valittiin siten, että siitä oli suora näköyhteys tulo- ja poistumisreiteille. Haastattelupaikan valinnassa kiinnitettiin huomiota myös siihen, että haastateltavilla on mahdollisimman miellyttävät ja käytännölliset olosuhteet vastata kyselylomakkeeseen. Talvella ja sateisella säällä haastattelut varauduttiin tekemään sisätiloissa.

Kävijätutkimukseen osallistuneille tarjottiin kahta karttaa avuksi vastaamiseen. Kartassa 1 (kuva 2) oli kuvattuna Kolin kansallispuiston alue palveluineen ja kartassa 2 (kuva 3) Kolin kansallispuiston lähialueet Joensuu, Kontiolahti, Juuka ja Lieksa. Jokaiselle haastateltavalle kerrottiin ohjeet vastauslomakkeen täyttämiseen ja osoitettiin kartalta lähialueet. Haastattelija avusti sekä tarkensi kysymyksiä ja vastausvaihtoehtoja pyydettyä.

Kuva 2. Kolin kansallispuisto palveluineen. Sinisellä on merkitty tutkimuksen haastattelupaikat: Yläpiha, Turula, Satama, Ikolanaho, Pirunkirkko ja Lakkala. Tämä kartta oli kyselylomakkeen liitekarttana. © Metsähallitus 2016, © Maanmittauslaitos 1/MML/16.

Kuva 3. Kolin kansallispuiston lähialueeksi tässä tutkimuksessa määriteltiin Joensuun, Juuan, Lieksan ja Kontiolahden kunnat. Lähialue on merkitty karttaan keltaisella värillä. Lisäksi karttaan on merkitty vaaleanpunaisella alueen kansallispuistot, tummemmalla keltaisella Ruunaan retkeilyalue ja oranssilla muut suojelalueet. © Metsähallitus 2016, © Maanmittauslaitos 1/MML/16.

Kävijätutkimuksen lähtökohtana oli, että haastateltava täyttää lomakkeen itse. Vaikka aineiston kerääjät olivat varautuneet tarvittaessa avustamaan lomakkeen täyttämässä, kaikki vastanneet täyttivät lomakkeen ilman aineiston kerääjän apua. Joitakin ulkomaalaisia kävijöitä jäi haastattelelta kieliongelmiensa takia ja etenkin venäläisten matkailijoiden kanssa koettiin haasteita yhteisen kielen löytymisessä. Vaikka kävijätutkimuslomake oli käännetty venäjäksi, oli tutkimuksesta

kertominen yhteisen kielen puuttumisen vuoksi monesti haastavaa. Venäjänkielisiä lomakkeita palautuikin ainoastaan 18 kappaletta (taulukko 2), eikä venäjänkielisten vastausten määrä vastaa Kolin kansallispuiston todellista kävijäjakaamaa.

Kävijätutkimukseen vastanneet palauttivat lomakkeet pääasiassa haastattelijalle (82 %) tai postitse valmiiksi maksetulla palautuskuorella (18 %). Muutama yksittäinen lomake palautettiin aineistonkeruuajkojen ulkopuolella Kolin luontokeskus Ukkaan tai Break Sokos Hotel Kolin vastaanottoon. Palkkioksi täytetystä lomakkeesta kävijätutkimukseen osallistuneet saivat joko kupin kahvia haastattelupaikalla tai kahvilipun Kolin luontokeskus Ukon kahvila Vakkaan. Lisäksi vastanneilla oli mahdollisuus osallistua Kolin kansallispuiston logotuotteiden arvontaan jättämällä yhteystietonsa erilliselle arvontalipukkeelle. Arvonta suoritettiin tammikuussa 2015 ja voittajille ilmoitettiin voitosta henkilökohtaisesti.

Vastausten tavoitemäärä oli 800 kappaletta keruujakson aikana, jonka määriteltiin tutkimuksen aluksi olevan 50 päivää (liitteet 1 ja 2). Tavoitemäärä lomakkeita saatiin lähes täyteen, sillä lomakkeita kertyi yhteensä 793 kappaletta. Eniten vastuksia saatiin heinä- ja elokuussa, jolloin kävijöitä on Kolin kansallispuistossa kaikkein eniten. Otopaikoista Lakkala ja Turula olivat hiljaisimmat ja Yläpiha vilkkain (taulukko 3). Helteisinä päivinä vastaamasta kieltäytyvien määrä oli hieman suurempi kuin muina aikoina.

Sääolot olivat tutkimuksen aikana pääpiirteittäin suotuisat. Talvipakkasilla tai sateisella säällä oli haastattelut kuitenkin suoritettava sisätiloissa. Yläpihalla haastattelupaikkana sään niin vaatiessa toimi Kolin luontokeskus Ukko tai Break Sokos Hotel Kolin aula. Kolin satamassa haastattelut tehtiin talvella ja sadesäällä ravintola Alamajassa. Lakkalassa haastattelut varauduttiin sadesäällä tekemään Lakkalan mökissä ja Turulassa Turulan tuvassa. Ikolanaholle sadesäällä saapuneet varauduttiin haastattelemaan Ikolanahon vuokramökissä. Kaikki sateiset päivät kuitenkin sattuivat Yläpihan tai Kolin sataman haastattelupäiville, joten muissa paikoissa kaikki aineisto kerättiin ulkona.

Taulukko 2. Palautuneiden vastauslomakkeiden kielet Kolin kansallispuistossa 2014.

Lomakkeen kieli	Kpl	%
Suomi	645	81
Englanti	86	11
Saksa	44	6
Venäjä	18	2
Yhteensä	793	100

Taulukko 3. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Kolin kansallispuistossa 2014.

Haastattelupaikka	Kpl	%
Yläpiha	532	67
Kolin satama	155	20
Ikolanaho	46	6
Pirunkirkko	28	4
Turula	22	3
Lakkala	10	1
Yhteensä	793	100

Jokaisesta keruupäivästä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin kunakin keruupäivänä vallitsevat sääolot, keruun kesto, kävijöiden määrä, haastattelusta kieltäytyneet, alle 15-vuotiaiden lukumäärä ja ohikulkijoiden lukumäärä sekä muita huomioitavia asioita tai kävijöiltä tulleita kommentteja. Keruupäiväkirjoja tarkasteltaessa voidaan havaita, että aineiston keruussa ilmeni muutamia ongelmia. Ryhmämatkailijat ovat aineistossa aliedustettuina, sillä usein ennakolta tiukaksi suunniteltuun aikatauluun ei sopinut kyselytutkimukseen vastaaminen. Ongelmalliseksi kävijätutkimukseen vastaamisen Kolilla teki myös kävijöiden yleinen viipymän lyhyys. Arviointikyky useimpiin kysytyihin asioihin ei riittänyt puolen tunnin päiväkävijällä, jonka ainut käyntikohta oli Ukko-Kolin laki tai Kolin satama. Näitä Kolin kansallispuiston kävijöistä ja tähän tutkimukseen osallistuneista on merkittävä osuus, mikä on havaittavissa yksittäisten kysymysten vastausprosentteissa.

Lähialueen ja kansallispuiston erottaminen toisistaan tuotti vastaajille vaikeuksia siitä huolimatta, että lähialue oli sekä kirjoitettu auki kyselylomakkeessa että selitetty ja osoitettu kartalta kaikille haastateltaville. Kysymykseen 1 osa vastanneista oli lisäksi ilmoittanut Kolin matkailualueelle saapumisensa ajankohdan, vaikka kysymyksessä haettiin aikaa, jolloin kansallispuistoon oli saavuttu. Ongelmat huomattiin vastausten tallennusvaiheessa siitä, että osa lähialueella yöpyneistä kansallispuiston päiväkävijöistä oli ilmoittanut saapuneensa kansallispuistoon useita päiviä aikaisemmin. Tällaisissa selvissä virhetapauksissa kansallispuistoon saapumisen ajankohta jätettiin kokonaan tallentamatta.

Muita kyselylomakkeessa (liite 7) ongelmallisiksi osoittautuneita kysymyksiä olivat etenkin 3a, 3b, 5a, 10 ja 13. Erityisen ongelmalliseksi osoittautui kysymys 17, josta kävijätutkimukseen vastanneet antoivat poikkeuksellisen paljon palautetta. Terveys- ja hyvinolonvaikutusten arviointi rahassa tuntui osasta vastanneita hankalalta ja epäoleelliselta, ja kysymyksen käyttöä tulevaisuudessa tuleekin harkita tarkkaan. Kysymykset 5b ja 9b jäivät luultavasti osalta huomaamatta niiden kyselylomakkeeseen sijoittelun takia.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallinnassa käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja: keskiarvoa, keskihajontaa, moodia, mediaania ja prosenttipisteitä.

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (2009) kehittämää laskentamallia, joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTA:n tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Koli kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan matkailukeskus. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettävät kertoimet päivitettiin vuonna 2014 vastaamaan nykytilannetta (Vatanen & Kajala 2015).

3 Tulokset

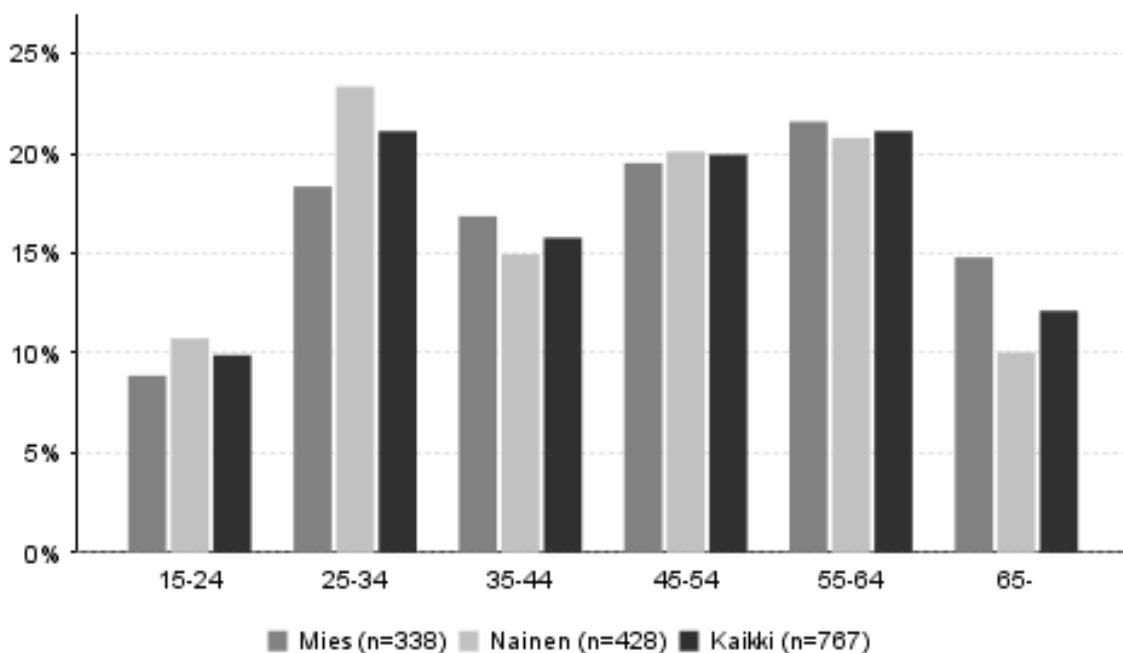
3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista 56 % oli naisia ja 44 % miehiä. Miesten keski-ikä oli noin 47 vuotta ja naisten 44 vuotta (taulukko 4). Miehistä vanhin oli 82-vuotias ja naisista iäkkäin 79-vuotias. Ikäjakauma vastanneiden kesken oli suhteellisen tasainen, joskin 15–24-vuotiaita ja yli 64-vuotiaita oli muihin ikäryhmiin nähden hieman vähemmän (kuva 4). Suurin kävijäryhmä naisissa oli 25–34-vuotiaat ja miehissä 55–64-vuotiaat. Kun tarkastellaan kaikkien vastanneiden ikää sukupuolesta riippumatta, olivat 25–34-vuotiaiden ja 55–64-vuotiaiden ikäryhmät suurimmat (21 % vastanneista).

Taulukko 4. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja. Kysymykseen vastanneiden lukumäärä (n) oli 767.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	46,75	44,00	45,21
län keskihajonta	15,75	15,64	15,74
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	82	79	82
Moodi	26	26	26
Mediaani	49	45	47

Kuva 4. Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneiden ikäjakauma.

Kävijätutkimukseen vastanneista lähes 55 %:lla oli jonkinasteinen yliopisto- tai korkeakoulututkinto (taulukko 5). Vain pienellä osalla vastanneista ei ollut lainkaan ammatillista tutkintoa. Tähän joukkoon kuului muun muassa korkeakoulussa parhaillaan opiskelevia ja ylioppilastutkinnon suorittaneita. Kävijätutkimukseen vastanneet naiset olivat keskimäärin miehiä korkeammin koulutettuja.

Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista oli kotimaisia matkailijoita 64 % ja paikallisia asukkaita eli Kolin kansallispuiston lähialueella Joensuussa, Kontiolahdella, Lieksassa tai Juuassa asuvia 20 % (taulukko 6). Useimmiten kotimaiset kävijät tulivat Joensuusta (16 %) tai Helsingistä (11 %) (kuva 5 ja liite 3). Joensuussa asuviksi on tässä tutkimuksessa laskettu myös 17 ulkomaista vaihto-oppilasta, jotka ilmoittivat asuvansa Joensuussa vähintään vuoden. Joensuussa asuvia vaihto-oppilaita tuli yhteensä kahdeksasta maasta: Ranskasta (5 kpl), Tšekistä (3 kpl), Espanjasta (2 kpl), Serbiasta (2 kpl), Bangladeshista (2 kpl) sekä Sloveniasta, Etiopiasta ja Pakistanista (1 kpl kustakin).

Ulkomaaisia matkailijoita oli vastaajista 15 %, ja he olivat kotoisin ainakin 22:sta eri maasta (taulukko 7). Kotimaansa ilmoittaneiden lisäksi neljän ulkomaisen vastaajan kotimaata ei ollut määritetty tarkemmin. Vastanneista 4 % tuli Saksasta ja 2 % Venäjältä. Kieliongelmat venäläisten kävijöiden kanssa aiheuttivat tilaston vääristymän, sillä todellisuudessa venäläisiä kävijöitä on Kolin kansallispuistossa huomattavasti enemmän.

Taulukko 5. Vastanneiden ammatillinen koulutus.

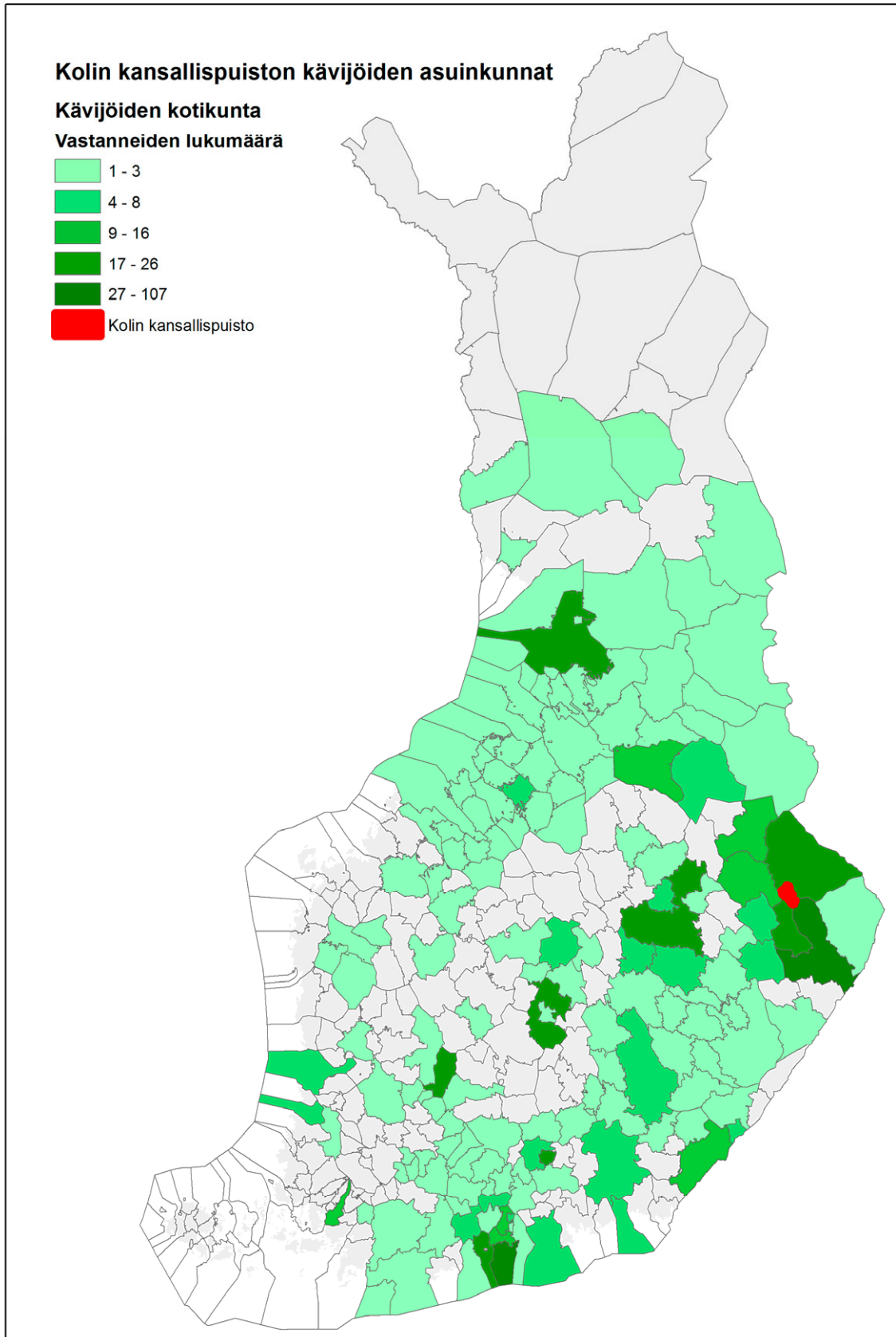
Ammatillinen koulutus	Kpl	%
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	242	31
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	178	23
Ammattikoulu	148	19
Opistotasoinen tutkinto	140	18
Ei ammatillista tutkintoa	61	8
Yhteensä	769	100

Taulukko 6. Vastanneiden luokittelu asuinkunnan ja kotimaan perusteella.

Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	158	20
Kotimainen matkailija	497	64
Ulkomainen matkailija	116	15
Yhteensä	771	100

Taulukko 7. Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	Kpl	%
Suomi	676	85
Saksa	33	4
Venäjä	12	2
Sveitsi	9	1
Yhdistynyt kuningaskunta	8	1
Alankomaat	7	1
Tšekki	7	1
Ranska	5	1
Muu kuin Suomi, ei määritelty tarkemmin	4	1
Espanja	4	1
Tanska	4	1
Itävalta	3	0
Italia	3	0
Ruotsi	3	0
Yhdysvallat	2	0
Norja	2	0
Viro	2	0
Unkari	2	0
Belgia	1	0
Romania	1	0
Slovakia	1	0
Latvia	1	0
Uusi-Seelanti	1	0
Iran	1	0
Yhteensä	792	100

Kuva 5. Vastanneiden kotimaisten kävijöiden asuinkunnat (n = 655). Kolin kansallispuiston sijainti on merkitty karttaan punaisella. © Metsähallitus 2016, © Maanmittauslaitos 1/MML/16.

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Kolin kansallispuiston kävijät saapuivat puistoon useimmiten pienissä 2–5 hengen seurueissa, ja yksin liikkuvia oli ainoastaan 4 % vastanneista (taulukko 8). Vastanneista 120:lla (noin 15 %:lla) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita (taulukko 9). Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 1,8 ja heidän ikänsä oli keskimäärin kahdeksan vuotta. Liikuntaesteisiä oli mukana kahdessatoista seurueessa.

Suurin osa vastaajista oli tullut kansallispuistoon oman perheen (53 %) tai ystävien (22 %) kanssa (taulukko 10). Vastanneista 10 % ilmoitti matkustavansa muiden sukulaisten kuin oman perheen kanssa. Muissa seurueityypeissä mainittiin matkatoimiston asiakkaat (4 mainintaa), avopuoliso (2 mainintaa), asiakasryhmä (1 maininta) ja hiihtäjät (1 maininta). Vastaukset, joissa vastaaja ilmoitti matkustavansa tyttö- tai poikaystävän kanssa, tallennettiin tässä kävijätutkimuksessa kohtaan ”ystävät”.

Taulukko 8. Vastanneiden seuruetiedot.

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	33	4
2–5 hengen seurue	625	80
6 tai useamman hengen seurue	123	16
Yhteensä	781	100

Taulukko 9. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Kolin kansallispuistossa.

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	748	7,0	14,74	2	2	3	4	100
Alle 15-vuotiaita	120	1,8	1,17	1	1	2	2	8
Liikuntaesteisiä	12	1,4	0,79	1	1	1	1	3
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	181	2006,1	3,98	1999	2003	2006	2008	2014

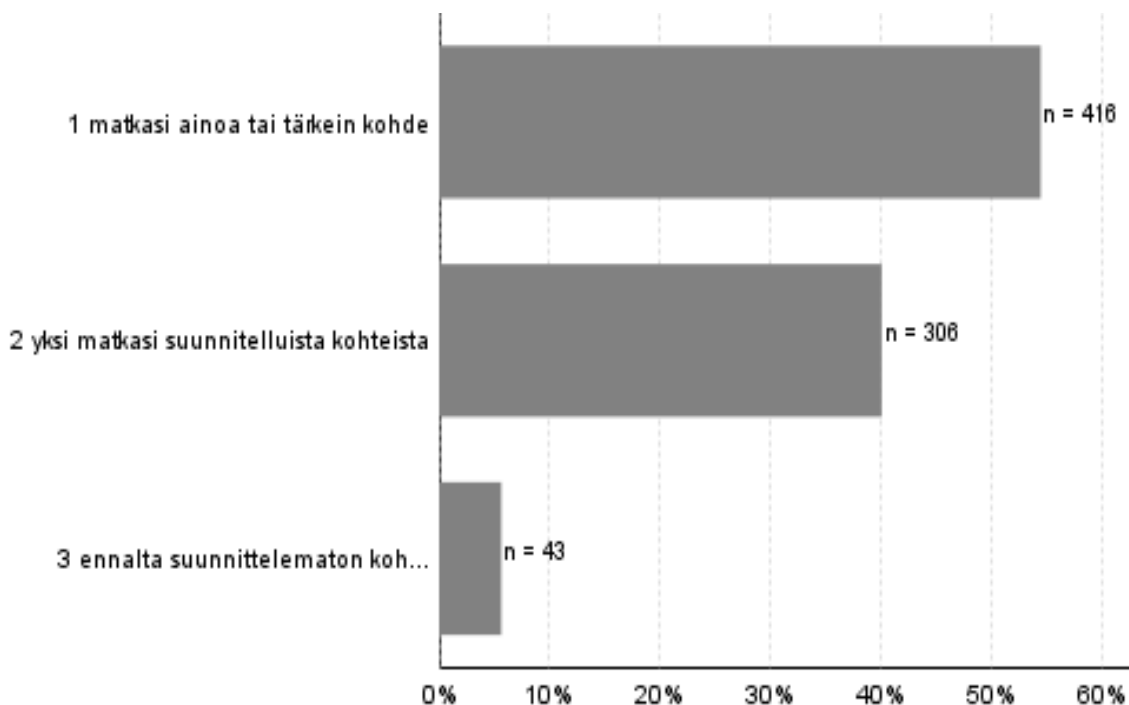
Taulukko 10. Seurueen koostumus.

Seurueen koostuminen	Kpl	%
Oman perheen jäsenet	374	53
Ystävät	157	22
Muut sukulaiset	70	10
Opiskeluryhmä	34	5
Työtoverit	25	4
Kerho, yhdistys tms.	23	3
Jokin muu	11	2
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaat	5	1
Eläkeläisryhmä	3	0
Yhteensä	702	100

3.2 Käynti Kolin kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Hieman yli puolet (54 %) vastaajista ilmoitti Kolin kansallispuiston olevan matkansa ainoa tai tärkein kohde (kuva 6). Yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista Kolin kansallispuisto oli 40 %:lle vastaajista. Ainoastaan 6 % vastaajista oli poikennut kansallispuistoon ennalta suunnittelematta. Muiksi matkakohteiksi Kolin kansallispuiston lisäksi mainittiin useimmiten jokin itäisen Suomen kaupungeista. Yksittäisistä kaupungeista Joensuu (33 mainintaa) ja Helsinki (20 mainintaa) olivat suosituimmat. Ruunaan retkeilyalue mainittiin käyntikohteena 13 kertaa ja jokin muu Suomen kansallispuistoista yhteensä 15 kertaa. Yksittäisistä käyntikohteista olivat suosituimpia mökki (18 mainintaa) ja Valamon luostari (15 mainintaa). Kaikki vastanneiden ilmoittamat matkan muut kohteet luokiteltuna sen mukaan, oliko Kolin kansallispuisto yksi matkan suunnitelluista kohteista vai ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella, on lueteltu liitteessä 4.

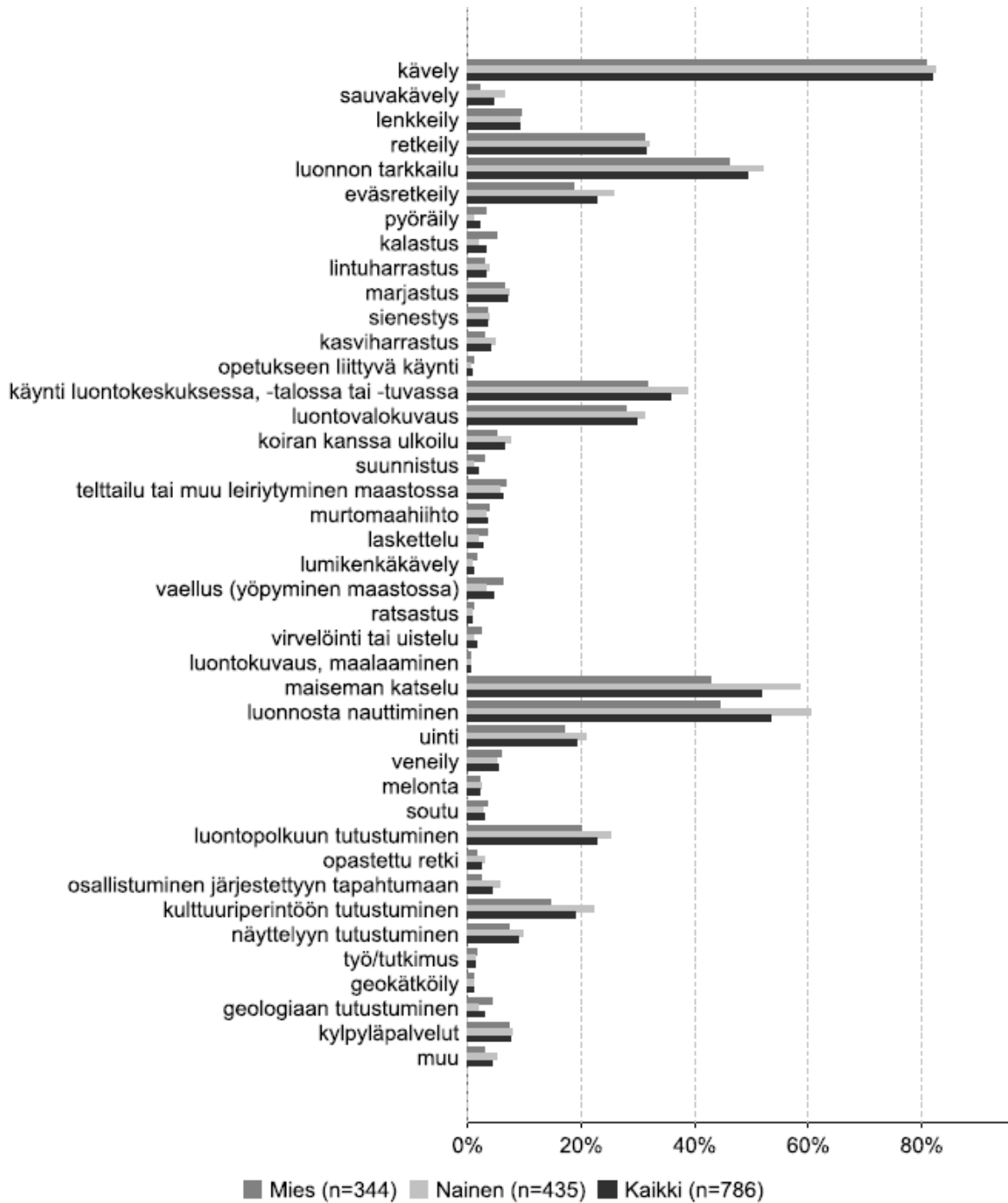

Kuva 6. Kolin kansallispuiston tärkeys matkan kohteena (n = 765).

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijät harrastivat Kolin kansallispuistossa useimmiten kävelyä (85 % vastanneista), luonnosta nauttimista (53 %), maiseman katselua (52 %) ja luonnon tarkkailua (49 %) (kuva 7). Myös retkeilyä ja luontovalokuvausta ilmoitti harrastavansa vähintään 30 % vastaajista. Kolin luontokeskus Ukossa oli vierailut tai aikoi tällä käynnillä vierailla 36 % vastanneista. Muita vastanneiden ilmoittamia aktiviteetteja olivat muun muassa ruokailu, talkootyöt ja kahvittelu (taulukko 11).

Useimmat kävijätutkimukseen vastanneista harrastivat tällä käynnillään 1–3 erilaista aktiviteettia (34 % vastanneista) (taulukko 12). Vastanneista 33 % ilmoitti harrastavansa 4–6 aktiviteettia ja 33 % seitsemää tai useampaa aktiviteettia. Naiset harrastivat keskimäärin useampia asioita kuin miehet.

Kuva 7. Erilaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Kolin kansallispuistossa. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

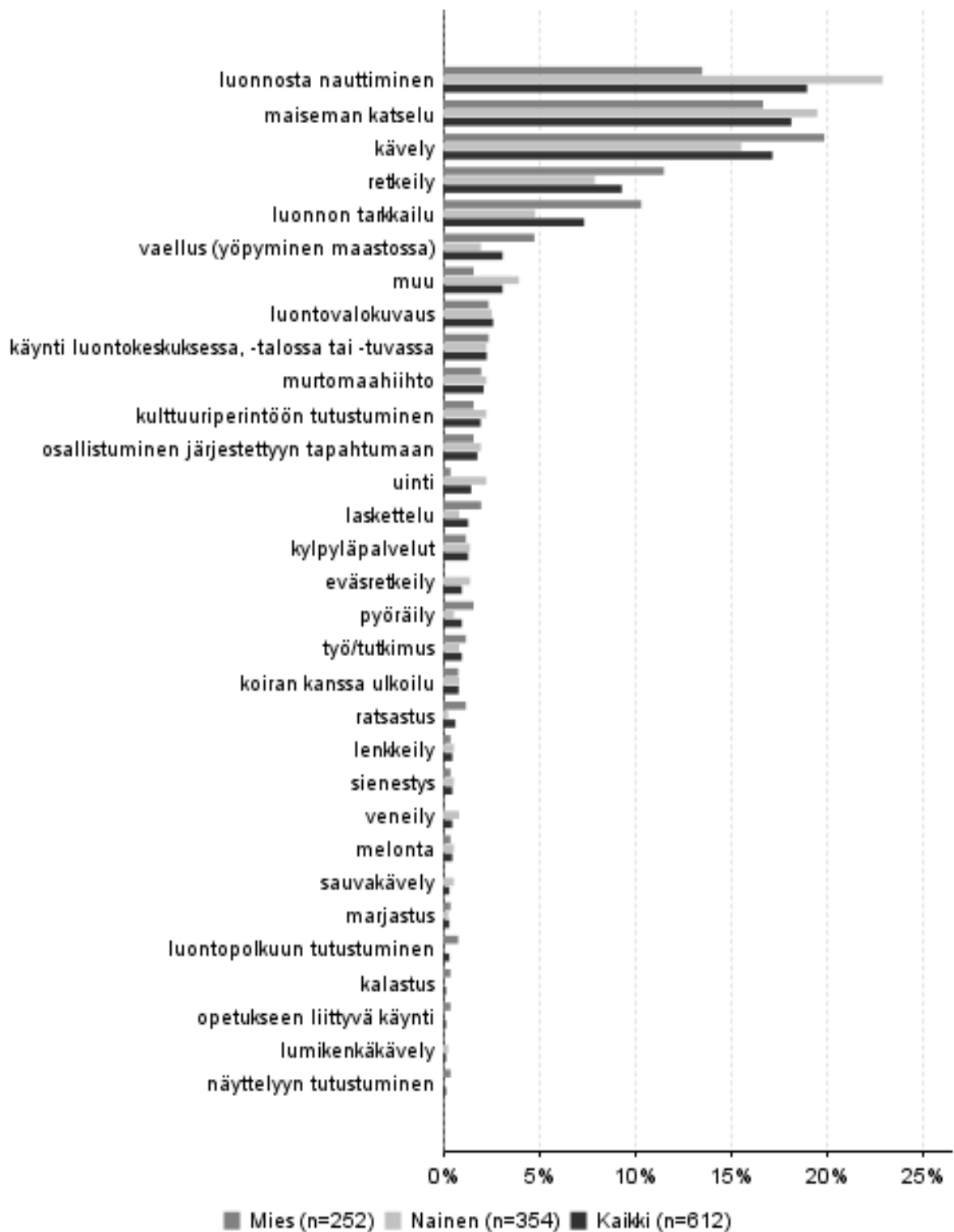
Taulukko 11. Vastanneiden muut aktiviteetit.

Harrastus muu	Kpl
Ruokailu	13
Talkootyöt	4
Kahvittelu	3
Pielisen risteily	2
Saunominen	2
Mökkeily	2
Lampaiden ja lehmien kanssa seurustelu	2
Häämatkan vietto komeissa maisemissa	1
Tyttären hakeminen töistä	1
Kokous	1
Frisbee-golf	1
Shoppailu	1
Ryhmätoiminta	1
Lähihuoka	1
Yhteensä	32

Taulukko 12. Harrastusten lukumäärä kyseisellä käynnillä Kolin kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	141	41	128	29	270	34
4–6	112	33	144	33	259	33
7–9	59	17	112	26	174	22
10 tai enemmän	32	9	51	12	83	11
Yhteensä	344	100	435	100	786	100

Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Kolin kansallispuistossa. Vastausten määrä jäi kysymyksessä melko vähäiseksi, kenties sen sijainnin vuoksi lomakkeella. Naisista 23 % nosti tärkeimmäksi aktiviteetiksi luonnosta nauttimisen ja miehistä 20 % ilmoitti kävelyn olleen tärkein harrastusmuoto tällä käynnillä Kolin kansallispuistossa (kuva 8). Maisemien katselu ja luonnosta nauttiminen olivat usein naisille miehiä tärkeämpää, kun taas miehet ilmoittivat retkeilyn, luonnon tarkkailun ja vaelluksen tärkeimmäksi harrastusmuodoksi huomattavasti naisia useammin.

Kuva 8. Vastanneiden tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Kolin kansallispuistossa.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, missä Kolin kansallispuiston osissa he tällä käynnillään olivat vierailleet tai aikoivat vieraila. Avuksi vastaajille tarjottiin Kolin kansallispuiston karttaa (kuva 2). Suosituin vierailukohteista oli selvästi Kolin huiput (Ukko-Koli, Akka-Koli ja Paha-Koli), joilla ilmoitti käyneensä 84 % vastanneista (taulukko 13). Vastaukset osoittavat kävijöiden jakautuvan Kolin kansallispuiston alueelle varsin epätasaisesti. Puiston pohjoisosan kohteissa kävijöitä on huomattavasti enemmän kuin eteläosassa. Pohjoisessakin kävijät keskittyivät selvästi huipuille (84 % vastanneista), Luontokeskus Ukkoon (67 %) ja Kolin satamaan (46 %).

Valmiiden vaihtoehtojen ulkopuolelta mainittiin muun muassa Lakkala (5 mainintaa), Likolahti (3 mainintaa), hiihtoladut (3 mainintaa) ja Break Sokos Hotel Koli (3 mainintaa) (taulukko 14). Lisäksi kohtaan ”muualla” oli lueteltu paljon kohteita Kolin kansallispuiston ulkopuolelta. Yleisiä vastauksia olivat muun muassa yksittäiset mökit Loma-Kolin alueella. Nämä kansallispuiston ulkopuolelle sijoittuvat vastaukset jätettiin tallentamatta, sillä kysymyksessä haluttiin kartoittaa kävijöiden jakautumista Kolin kansallispuistossa.

Taulukko 13. Käyntien alueellinen jakautuminen Kolin kansallispuistossa. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Käyntikohde	Kpl	%
Huiput (Ukko-, Akka- ja Paha-Koli)	659	84
Kolin luontokeskus Ukko	526	67
Kolin satama	364	46
Mäkrävaara	167	21
Pirunkirkko	135	17
Ikolanaho	130	17
Vanhat pihapiirit (Ollila, Turula, Mattila)	118	15
Uuron kierros (luontopolku)	95	12
Tarhapuron vesiputous	63	8
Herajärvenkierros (vaellusreitti)	56	7
Kaskenkierros (luontopolku)	51	6
Kansallispuiston saaret	28	4
Paimenenpolku (luontopolku)	27	3
Muualla	24	3
Vastanneita yhteensä	785	

Taulukko 74. Kävijöiden mainitsemat muut käyntikohteet Kolin kansallispuistossa.

Käyntikohte	Kpl
Lakkala	5
Likolahti	3
Hiihtoladut	3
Break Sokos Hotel Koli	3
Herajärvi	2
Joku luola/louhikko	1
Rykiniemi	1
Kolin kotiseutumuseo	1
Näköalahissi	1
Vesivaara	1
Jauholanvaara	1
Paimenenvaara	1
Rantatie	1
Yhteensä	24

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista kansallispuiston päiväkävijöiden osuus oli 62 % (taulukko 15). Päiväkäynti kesti keskimäärin neljä tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kolmen tunnin mittainen. Puistossa yöpymisen sisältävät käynnit kestivät keskimäärin reilut kaksi vuorokautta ja tyypillisin yöpymisen sisältävä vierailu kansallispuistossa oli yhden yön mittainen. Pisimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen kymmenen vuorokautta. Miesten ja naisten välillä ei juuri ollut eroja päiväkäyntien eikä yöpymisen sisältävien käyntien kestossa. Sekä päiväkävijöissä että yöpyjissä oli miehiä ja naisia likimain samassa suhteessa kuin koko tutkimukseen vastanneissa, jossa oli 56 % naisia ja 44 % miehiä.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat yhteensä Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueilla. Kysymyksessä oli tarjolla myös vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”, sillä käynnin kokonaiskestossa on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Lähialueeseen on tässä tutkimuksessa rajattu kuuluvan Lieksa, Juuka, Kontiolahti ja Joensuu (kuva 3). Matkailijoiden eli Lieksan, Juuan, Kontiolahden ja Joensuun ulkopuolella asuvien osuus tutkimukseen osallistuneista oli noin 79 %. Kysymykseen vastanneista matkailijoista 87 % yöpyi Kolin kansallispuistossa tai sen lähialueella ja 13 % viipyi alueella alle 12 tuntia tai vähemmän (taulukko 16). Osa päiväkävijöistä oli läpikulkumatalla Suomen halki. Ne matkailijat, jotka yöpyivät matkallaan kansallispuistossa tai sen lähialueella, viipyivät tyypillisimmillään kaksi vuorokautta ja keskimäärin 4,4 vuorokautta. Pisimmällään kansallispuistossa ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 60 vuorokautta.

Suurin osa kansallispuistossa yöpyneistä yöpyi Break Sokos Hotel Kolilla (taulukko 17). Kansallispuiston lähialueella yöpyneistä suurin osa vastasi majoittuvansa vuokramökissä (taulukko 18). Pisimpään kansallispuiston lähialueella viivytettiin omassa mökissä (keskimäärin 13,1 vuorokautta) ja toiseksi pisimpään vuokramökissä (4,4 vuorokautta) sekä ystävän tai sukulaisen luona (4,1 vuorokautta).

Taulukko 15. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto Kolin kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	442	62	4,0	4	3	1	12
Miehet	197	45	4,1			1	12
Naiset	238	54	4,0			1	12
Yöpyjät	266	38	2,4	2	1	1	10
Miehet	116	44	2,3			1	9
Naiset	149	56	2,5			1	10
Yhteensä	708						

Taulukko 16. Matkailijoiden käynnin kesto Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	72	13	5,2	5	4	1	12
Miehet	36	50	5,3			2	10
Naiset	34	47	5,0			1	12
Yöpyjät	502	87	4,4	3	2	1	60
Miehet	213	42	4,4			1	60
Naiset	287	57	4,4			1	30
Yhteensä	574						

Taulukko 17. Yöpyymisen kesto (vrk) yöpymistavoittain Kolin kansallispuiston alueella (n = 254).

Yöpyymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Metsähallituksen vuokratupa	45	2,7	1,88	1	1	2	3	7
Break Sokos Hotel Koli	128	1,9	1,31	1	1	2	2	9
Oma majoite (laavu, telttä tms.)	74	2,5	2,31	1	1	1	3	10
Mattilan tila	11	1,6	0,50	1	1	2	2	2
Kolin Ryyränen	16	1,8	0,93	1	1	2	2	4

Taulukko 18. Yöpyymisen kesto (vrk) yöpymistavoittain Kolin kansallispuiston lähialueella (n = 327).

Yöpyymistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Hotelli	50	2,6	1,72	1	1	2	4	7
Vuokramökki	123	4,4	2,48	1	2	4	6	14
Oma mökki	30	13,1	13,23	1	3	7	20	60
Asuntoauto tai -vaunu	28	2,1	1,69	1	1	2	2	7
Oma majoite (laavu, telttä tms.)	40	2,0	0,95	1	1	2	2	4
Ystävän tai sukulaisen luona	50	4,1	6,30	1	1	2	4	35
Muu	24	3,2	3,16	1	1	2	4	14

Hieman yli puolet (55 %) tutkimukseen osallistuneista oli käynyt alueella aiemmin (taulukko 19). Sukupuolien välillä ei ollut juuri eroa käyntien toistuvuudessa. Kolin kansallispuistossa aiemmin vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin noin kahdeksan kertaa viimeisten viiden vuoden aikana (taulukko 20). Keskiarvoa nostavat erittäin aktiiviset kävijät, sillä puolet alueella aiemmin käyneistä oli käynyt siellä korkeintaan kolme kertaa viimeisten viiden vuoden aikana. Puolet kansallispuistossa aiemmin vierailleista oli käynyt nykyisen Kolin kansallispuiston alueella ensimmäisen kerran ennen vuotta 1990 eli ennen kansallispuiston perustamista (taulukko 21).

Taulukko 19. Käynnin toistuvuus Kolin kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	136	44	178	46	317	45
Käynyt aikaisemmin	173	56	212	54	387	55
Yhteensä	309		390		704	

Taulukko 20. Kolin kansallispuistossa aiemmin vierailleiden käynnit viimeisten viiden vuoden aikana.

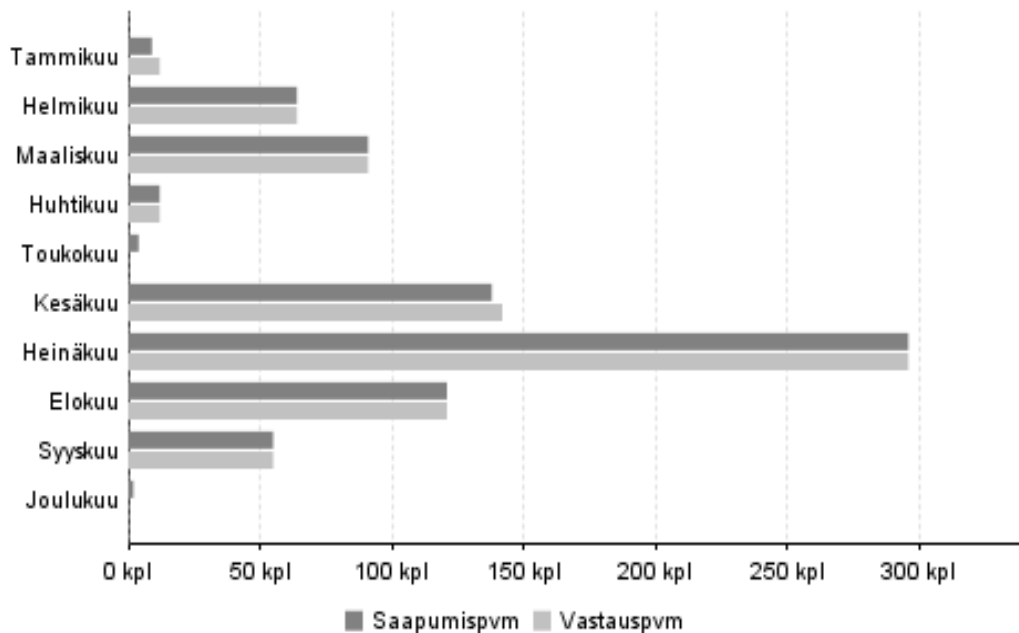
	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Käynnit viimeisten 5 vuoden aikana	387	8,1	22,12	0	1	3	5	200

Taulukko 21. Kolin kansallispuistossa aiemmin vierailleiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

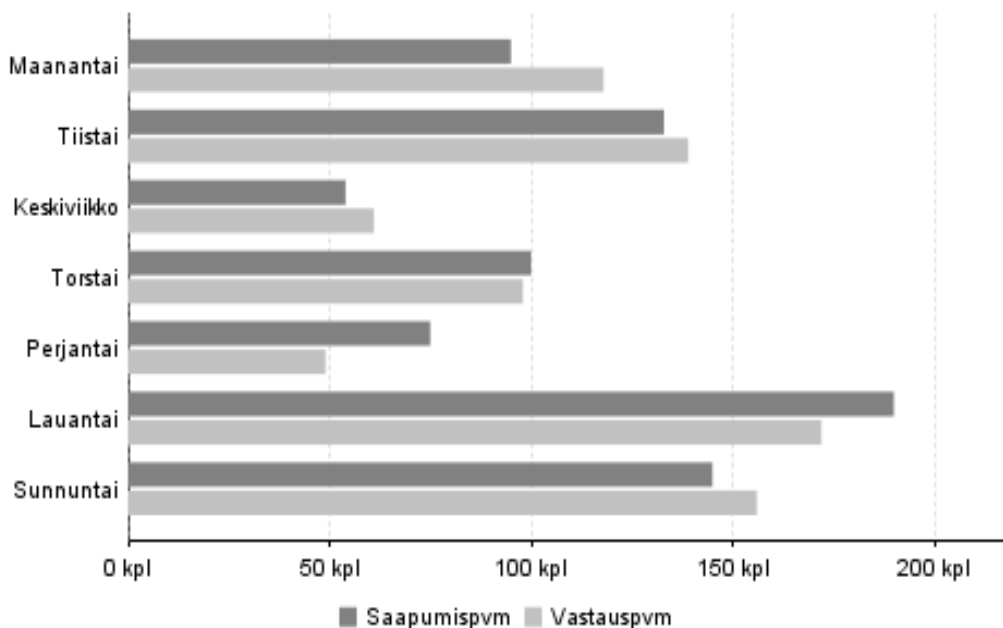
Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	347	1988,3	17,01	1950	1974	1990	2003	2014
vuotta sitten	347	25,7	17,01	0	11	24	40	64
Viimeksi käynyt								
vuonna	347	2008,5	9,80	1955	2009	2013	2014	2014
vuotta sitten	347	5,5	9,80	0	0	1	5	59

3.2.5 Saapuminen Kolin kansallispuistoon

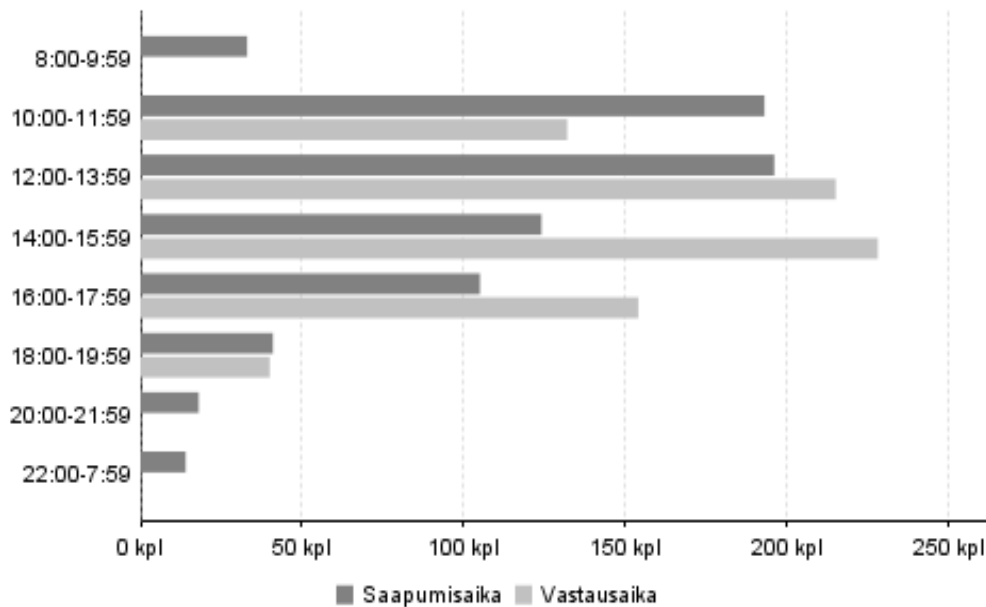
Kävijätutkimukseen vastanneista 37 % oli saapunut Kolin kansallispuistoon heinäkuussa (kuva 9). Kesä- ja elokuu olivat keskenään lähes yhtä suosittuja. Noin 70 % vastaajista saapui puistoon kesälomakautena eli kesä-elokuun aikana. Talvikuukausien tärkeimmät saapumiskuukaudet olivat helmikuu (8 % vastanneista) ja maaliskuu (11 % vastanneista). Viikonpäivittäin tarkasteltuna yleisimmät saapumispäivät olivat lauantai (24 %), sunnuntai (18 %) ja tiistai (17 %) (kuva 10). Yli 85 % vastaajista saapui kansallispuistoon päivällä kello kymmenen ja viiden välillä (kuva 11).

Kuva 9. Kolin kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain (n = 793).

Kuva 10. Kolin kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen viikonpäivittäin (n = 793).

Kuva 11. Kolin kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen vuorokaudenajan mukaan (saapumisaika, n = 724, vastausaika, n = 769).

Kolin kimpptaksi on ainoa julkinen kulkuväline, jolla Kolin kansallispuistoon pääsee. Niinpä ylivoimaisesti suurin osa (79 %) kävijöistä saapui puistoon henkilöautolla (taulukko 22). Tilausbussilla saapuneita ryhmämatkalaisia oli 8 % vastanneista. Kävijätutkimuksessa haluttiin selvittää myös kaikki eri kulkuneuvot, joita vastanneet olivat käyttäneet matkallaan kotoaan Kolin kansallispuistoon (taulukko 23). Vaikka kysymykseen saattoi vastata useamman kulkuneuvon, moni oli vastannut ainoastaan viimeisenä käyttämänsä kulkuneuvon. Tämä huomattiin lomakkeiden tallennusvaiheessa siitä, että esimerkiksi osa maapallon toiselta puolelta tulevista matkailijoista ilmoitti käyttäneensä matkaan ainoastaan henkilöautoa, vaikka hyvin todennäköisesti heidän on täytynyt käyttää matkaansa myös jotakin muuta kulkuneuvoa. Osa muualta Suomesta saapuneista vastanneista taas ilmoitti käyttäneensä matkaansa ainoastaan kimpptaksia, mikä paikkakunnat huomioon ottaen ei käytännössä ollut mahdollista, sillä kävijätutkimuksen aikana kimpptaksi kulki Kolille ainoastaan Joensuusta, Lieksasta ja Juuasta.

Taulukko 22. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo heidän matkallaan Kolin kansallispuistoon.

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	599	79
Tilausbussi (ryhmämatka)	62	8
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	21	3
Jalan	21	3
Kimppataksi	13	2
Moottoripyörä	10	1
Polkupyörä	7	1
Muu kimppekyyti	7	1
moottorivene	7	1
Jokin muu	6	1
Taksi	4	1
Hiihtäen	2	0
Yhteensä	759	100

Taulukko 23. Kaikki kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan kotoaan Kolin kansallispuistoon. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	647	82
Tilausbussi (ryhmämatka)	67	8
Jalan	35	4
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	30	4
Juna	25	3
Lentokone	21	3
Jokin muu	18	2
Kimppataksi	14	2
Linja-auto	13	2
Moottoripyörä	13	2
Polkupyörä	12	2
Moottorivene	8	1
Muu kimppakyyti	7	1
Taksi	6	1
Hiihtäen	4	1
Kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
Vastanneita yhteensä	789	

3.2.6 Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2014 käyntimäärään, joka oli Kolin kansallispuistossa 135 200.

Kaikki vastaajat huomioiden rahaa arvioitiin käytettävän keskimäärin 104 euroa yhtä Kolin kansallispuistokäyntiä kohden (taulukko 24). Puistossa tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa tällä käynnillään keskimäärin 128 euroa ja päiväkävijät 48 euroa. Eniten rahaa yhtä käyntikertaa kohti kuluttivat lähialueen ulkopuolelta saapuvat kotimaiset majoittujat (135 €/käynti) ja vähiten lähialueella asuvat päiväkävijät (38 €/käynti).

Tuloksia tarkasteltaessa on hyvä pitää mielessä, että rahankäyttöä selvittänyt kysymys tuntui osalle kävijöistä vaivalloiselta vastata. Lisäksi muutamat vastaajat pitivät kysymystä epäilyttävänä ihmetellen, mitä heidän rahankäyttönsä kenellekään kuuluu. Useassa lomakkeessa vastaaja oli esimerkiksi merkinnyt yöpyvänsä lähialueella vuokramökissä tai hotellissa mutta ilmoittanut silti, ettei ole käyttänyt lainkaan rahaa matkaan liittyviin menoihin. Osa kävijöistä oli kirjoittanut lomakkeen reunaan maksaneensa kaikki matkaan liittyvät kulut jo kotonaan ja siksi rastittanut lomakkeesta kohdan ”en ole käyttänyt rahaa”. Muutama oli täsmentänyt kotona maksetun ryhmämatkan hinnan sisältävän kaikki matkan kulut. Silti annetut vastaukset antavat mahdollisuuden tehdä päätelmiä Kolin kansallispuiston paikallistaloudellisista vaikutuksista. Niiden arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 25.

Taulukko 24. Kolin kansallispuiston kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden matkailijaryhmittäin kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät, n	725	498	214
Keskimääräinen kulutus (€)	104	128	48
Kotimaiset matkailijat, n	464	390	73
Keskimääräinen kulutus (€)	122	135	50
Ulkomaiset matkailijat, n	105	79	25
Keskimääräinen kulutus (€)	102	107	89
Lähialueen asukkaat, n	141	18	112
Keskimääräinen kulutus (€)	49	89	38

Taulukko 25. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palvelujen ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset olivat vuoden 2014 käyntimäärällä laskettuina noin 14 270 000 euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutukset noin 143 henkilötyövuotta (taulukko 26). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Menolajeittain tarkasteltuna Kolin kansallispuiston kävijät käyttävät eniten rahaa majoitukseen, ruokaan ja muihin vähittäiskauppaostoksiin sekä kahvila- ja ravintolapalveluihin (taulukko 26). Vaikka kahvila- ja ravintolapalveluihin käytetty rahamäärä on pienempi kuin ruoka-ostoksiin käytetty, kahvila- ja ravintolapalveluihin käytetyt eurot tuottavat enemmän henkilötyövuosia. Tämä selittyy palvelualojen työllistävämmällä vaikutuksella ja sillä, että palvelualojen tulovaikutus kohdistuu vahvemmin lähialueelle.

Matkakohteen tärkeyden mukaan tarkasteltuna taloudelliset kokonaisvaikutukset jakautuvat niin, että suurin vaikutus on Kolin kansallispuiston yhdeksi matkakohteekseen valinneilla (taulukko 27). Tämän kävijäryhmän taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 7,2 miljoonaa euroa ja 72 henkilötyövuotta, mutta myös Kolin tärkeimmäksi tai ainoaksi matkakohteekseen valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset yltävät lähes seitsemään miljoonaan euroon.

Taulukko 86. Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajeittain Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella vuonna 2014. n = 725.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	15,16	59 492	1	1
Paikallisliikenne ²	2,17	267 088	3	3
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa-ostokset	20,48	670 194	7	10
Kahvila ja ravintola	19,58	2 322 079	26	31
Majoittuminen	39,50	4 853 744	54	65
Ohjelmapalvelut ³	4,47	549 282	6	7
Muut menot ⁴	2,34	255 606	3	3
Välittömät vaikutukset yhteensä		8 977 485	100	120
Välilliset vaikutukset		5 292 587		23
Kokonaisvaikutukset		14 270 072		143

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

4 Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 27. Kolin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2014.

Menolaji	Tärkein kohde n = 384		Yksi monista kohteista n = 285		Ennalta suunnittele- maton kohde n = 42		Yhteensä n = 711	
	Tulovaiku- tus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaiku- tus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaiku- tus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	30 271	0,5	26 016	0,4	3 323	0,1	59 610	0,9
Paikallisliikenne ²	67 271	0,7	205 076	2,3	0	0,0	272 347	3,0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	325 753	5,1	327 578	5,1	29 330	0,5	682 662	10,7
Kahvila ja ravintola	1 128 175	15,1	1 102 788	14,8	132 782	1,8	2 363 744	31,7
Majoittuminen	2 395 018	32,1	2 480 849	33,2	72 413	1,0	4 948 281	66,3
Ohjelmapalvelut ³	301 260	3,6	253 264	3,0	5 574	0,1	560 097	6,7
Muut menot ⁴	103 743	1,2	137 861	1,6	16 353	0,2	257 956	3,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	4 351 491	58	4 533 431	60	259 775	4	9 144 697	122
Välilliset vaikutukset	2 555 634	11	2 681 125	12	153 917	1	5 390 675	24
Kokonaisvaikutukset⁵	6 907 125	70	7 214 556	72	413 692	4	14 535 372	146

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

4 Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon.

Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Kotimaiset, kansallispuiston lähialueen ulkopuolelta saapuvat matkailijat tuottavat kokonaistuloja työllisyysvaikutuksista selvästi suurimman osan, 10,7 miljoonaa euroa ja 108 henkilötyövuotta (taulukko 28). Majoittujat tuottavat selvästi suuremman kokonaistulo vaikutuksen kuin päiväkävijät (taulukko 29).

Taulukko 28. Kolin kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2014.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 464		Ulkomaiset matkailijat n = 105		Lähialueen asukkaat n = 141		Yhteensä n = 710	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	50 048	0,8	4 342	0,1	5 785	0,1	60 175	0,9
Paikallisliikenne ²	153 770	1,7	73 747	0,8	43 483	0,5	271 000	3,0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	510 890	8,0	72 486	1,1	94 600	1,5	677 977	10,6
Kahvila ja ravintola	1 801 217	24,1	340 024	4,6	201 687	2,7	2 342 929	31,4
Majoittuminen	3 683 888	49,4	913 833	12,2	249 043	3,3	4 846 763	64,9
Ohjelmapalvelut ³	430 250	5,1	65 333	0,8	57 227	0,7	552 810	6,6
Muut menot ⁴	137 865	1,6	42 962	0,5	80 026	1,0	260 853	3,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	6 767 929	91	1 512 726	20	731 851	10	9 012 507	121
Välilliset vaikutukset	3 976 581	17	878 867	4	461 145	2	5 316 594	23
Kokonaisvaikutukset⁵	10 744 511	108	2 391 593	24	1 192 997	12	14 329 101	144

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

4 Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 29. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Kolin kansallispuistossa ja lähialueella vuonna 2014.

Menolaji	Päiväkävijät n = 214		Majoittujat n = 498		Yhteensä n = 712	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	10 717	0,2	49 406	0,8	60 123	0,9
Paikallisliikenne ²	62 345	0,7	208 757	2,3	271 102	3,0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	162 644	2,5	512 777	8,0	675 421	10,6
Kahvila ja ravintola	270 378	3,6	2 054 548	27,5	2 324 927	31,2
Majoittuminen	285 621	3,8	4 592 028	61,5	4 877 648	65,4
Ohjelmapalvelut ³	79 010	0,9	454 414	5,4	533 424	6,3
Muut menot ⁴	99 231	1,2	159 128	1,9	258 360	3,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	969 946	13	8 031 059	107	9 001 005	120
Välilliset vaikutukset	624 001	3	4 680 960	21	5 304 961	23
Kokonaisvaikutukset⁵	1 593 947	16	12 712 019	128	14 305 966	144

1 Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

2 Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen, kustannukset

3 Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

4 Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

5 Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.2.7 Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Luonnossa liikkumisen terveysvaikutukset ovat viime vuosina olleet Metsähallituksessa paljon esillä ja Koli on osallistunut Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaan Luonto liikuttamaan -hankkeeseen (Metsähallitus 2015b). Myös kävijätutkimuksiin on hiljattain vakioitu kaksi kysymystä liittyen suojelualueilla koettuihin terveys- ja hyvinvointivaikutuksiin.

Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät kysymykset osoittautuivat hankaliksi vastata, ja etenkin kysymys terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallisesta arvosta (kysymys 17) aiheutti vastaajien keskuudessa hämmennystä. Kysymystä ihmeteltiin haastattelutilanteessa ääneen, ja vastaukset olivat varsin kirjavia. Vastauksista voidaan kuitenkin päätellä, että suurin osa kävijöistä koki saaneensa terveyshyötyjä Kolin kansallispuistossa käyntinsä aikana. Kaikilla kolmella terveyden osa-alueella vastaajat olivat keskimäärin vähintään jonkin verran samaa mieltä siitä, että käynnillä Kolin kansallispuistossa oli heidän terveyteensä positiivinen vaikutus (taulukko 30).

Taulukko 90. Vastanneiden kokemukset hyvinvoinnin lisääntymisestä terveyden eri osa-alueilla tällä käynnillä Kolin kansallispuistossa.

Vaikutus hyvinvointiin	Arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
	n	%	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Täysin eri mieltä	
Fyysinen hyvinvointi lisääntyi	758	96	40	36	20	2	1	4,1
Psyykinen hyvinvointi lisääntyi	759	96	42	38	17	2	1	4,2
Sosiaalinen hyvinvointi lisääntyi	758	96	37	34	23	3	3	4,0

Vastanneita pyydettiin arvioimaan rahassa mitattuna Kolin kansallispuistossa kokemiensa terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvo. Osa kävijätutkimukseen osallistuneista hämmencyi kysymyksestä ja ainoastaan noin kaksi kolmasosaa kaikista tutkimukseen vastanneista antoi kysymykseen tallennettavissa olevan rahamääräisen arvion. Vastauksia saatiin laidasta laitaan suurimman ASTA-tietojärjestelmän salliman vastauksen ollessa 150 000 € ja pienimmän 0 € (taulukko 31). Osa vastauksista oli niin suuria, ettei tietojärjestelmä hyväksynyt niitä lainkaan ja osa vastanneista oli kirjoittanut vastauskenttään sanallisia huomioita. Kaikki sellaiset vastaukset, joita ei tietojärjestelmään voitu tallentaa, on lueteltu taulukossa 32. Terveys- ja hyvinolonvaikutusten rahallisen arvon keskiarvoksi saatiin 846,60 € ja mediaaniksi 100 euroa, mutta tulosten tulkinnassa on oltava äärimmäisen varovainen. Tämän tutkimuksen puitteissa tyydyttäkään toteamaan, että suurin osa Kolin kansallispuiston kävijöistä koki käynnillään olevan positiivinen vaikutus omaan terveyteen.

Taulukko 31. Kolin kansallispuistossa koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallinen arvo.

Käynnin rahallinen arvo	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Euroa	509	846,6	8 101,24	0	50	100	250	150 000

Taulukko 102. Kolin kansallispuistossa kohtaan ”koettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallinen arvo” annetut muut vastaukset.

Vastaus	Kpl
?	29
Mittaamaton arvo / ei voi mitata rahassa	11
En osaa sanoa / vaikea vastata	7
Mastercard	1
Höpöhöpö	1
99 000 000 000 000	1
1 000 000 000	1
1 000 000	1
Yhteensä	52

3.2.8 Tietolähde

Yli 40 %:lle kävijätutkimukseen vastanneista Kolin kansallispuisto oli entuudestaan tuttu tavalla tai toisella (taulukko 33). Lähes puolet vastanneista oli saanut tietoa Kolin kansallispuistosta tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta. Metsähallituksen luontoon.fi -sivustolta tietoa oli hakenut noin neljännes vastanneista ja Kolin luontokeskus Ukko oli toiminut tietolähteenä 14 %:lle vastanneista. Huomattavaa on, että Facebookista, jonne Kolin kansallispuiston ajankohtaisista tiedottaminen tällä hetkellä on painottunut, haki tietoa ainoastaan 5 % vastanneista. Kävijöiden ilmoittamat muut tietolähteet on lueteltu taulukossa 34.

Taulukko 33. Vastanneiden tietolähteet. Kysymyksessä pystyi valitsemaan usean vaihtoehdon.

Tietolähde	Kpl	%
Tuttavat, ystävät tai sukulaiset	337	49
Paikka on minulle entuudestaan tuttu	318	41
Metsähallituksen luontoon.fi -sivut	186	24
Esitteet tai oppaat (retkeilyopas ym.)	150	20
Kolin luontokeskus Ukko	110	14
Muut www-sivuilta	95	12
TV / radio-ohjelmat tai lehtiartikkelit	64	8
Seudun matkailutoimisto tai matkailuinfo	42	5
Kolin kansallispuiston Facebook -sivut	38	5
Muu	32	4
Alueen yritykset (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)	28	2
Vastanneita yhteensä	768	

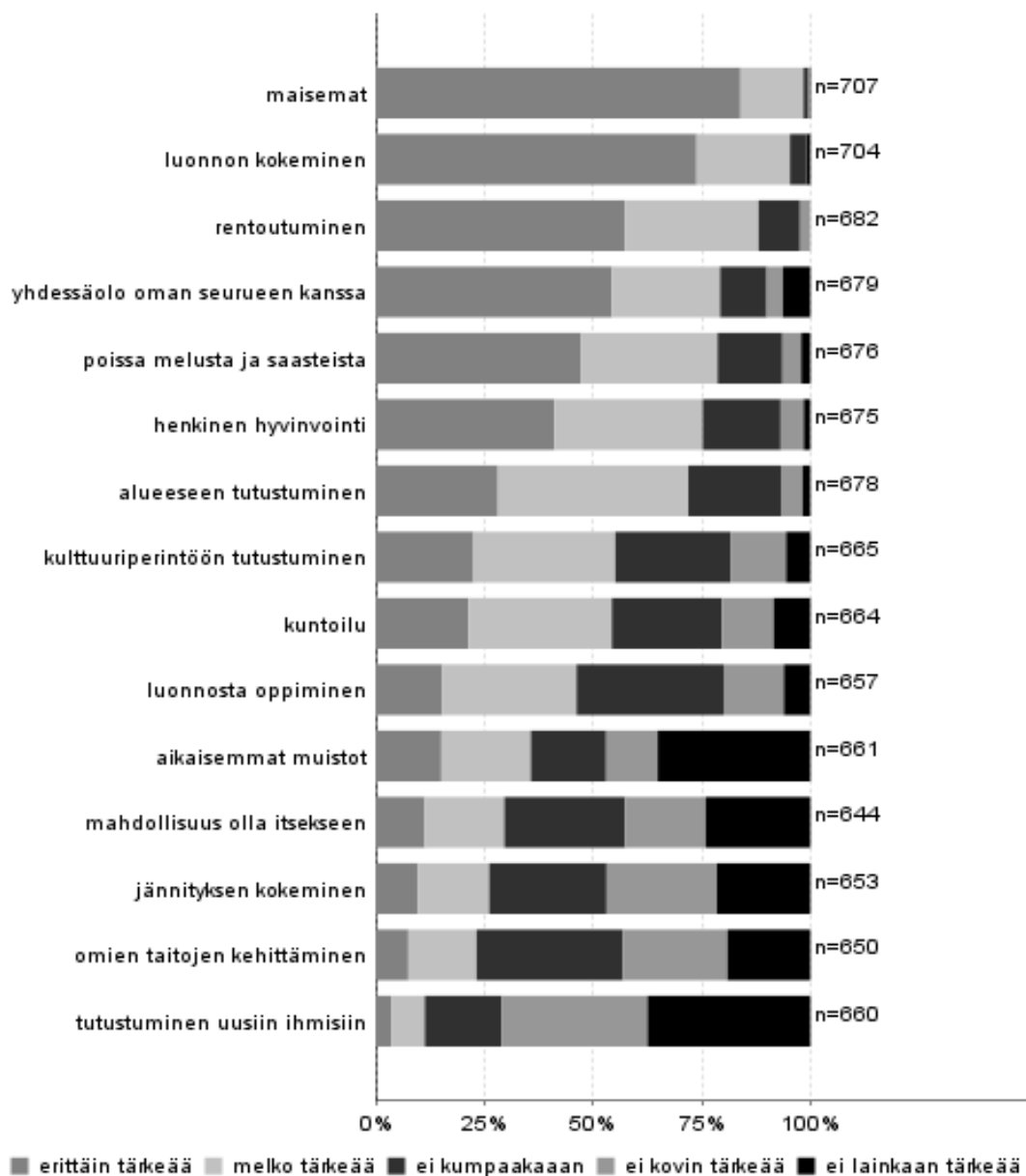
Taulukko 34. Vastanneiden muut tietolähteet.

Tietolähde	Kpl
Yliopisto / koulu	7
European Foresters Competition in Nordic Skiing -kilpailu	2
Kuuluu yleissivistykseen	2
Matkatoimisto	2
E. Järnefeltin maalaus	2
Kirjat	2
Blogit	1
Koli–Ruunaa–Petkeljärvi–Patvinsuo-kartta	1
Tämähän on ollut aina	1
Here Maps -kännykkäsovellus	1
Vaarojen Maraton	1
Matkanjohtaja	1
WWF	1
Metsähallituksen työntekijä	1
Student union tour plan (liikuntailtapäivän info)	1
Graduni lähdeaineisto	1
Taidehistoria	1
Yhteensä	28

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Näkymä Ukko-Kolin huipulta Pieliselle on yksi Suomen tunnetuimmista kansallismaisemista, joten ei ole ihme, että maisemat olivat kävijätutkimukseen vastanneiden tärkein syy tulla Kolin kansallispuistoon (kuva 12). Maisemat saivat keskiarvon 4,81 ja luonnon kokeminen arvon 4,67 asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoitti ei lainkaan tärkeää ja 5 erittäin tärkeää syytä kansallispuistoon saapumiselle. Näissä kahdessa kohdassa myös vastausten keskihajonta oli pienintä, eli niistä vallitsi suurin yksimielisyys. Muita tärkeitä syitä kansallispuistossa vierailulle olivat rentoutuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa. Uusiin ihmisiin tutustumista pidettiin selvästi vähiten tärkeänä. Eniten hajontaa kansallispuistoon saapumisen syistä saivat aikaan aikaisemmat muistot ja mahdollisuus olla itsekseen.

Kuva 12. Vastanneiden syyt Kolin kansallispuistossa vierailuun.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön määrää ja laatua. Yhteensä yli 90 % vastaajista piti Kolin kansallispuiston palveluiden nykyistä määrää melko hyvänä tai erittäin hyvänä, ja palveluiden määrä sai arvosanan 4,3 asteikolla 1–5 (taulukko 35).

Taulukko 35. Vastanneiden tyytyväisyys Kolin kansallispuiston palvelujen määrään kokonaisuudessaan. Asteikko: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
			erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpikaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
	n	%						
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	751	95	0	1	8	52	40	4,3

Merkittävä osa Kolin kansallispuiston kävijöistä ei juuri käytä kansallispuiston palveluita lyhyen viipymänsä vuoksi. Suurin osa puiston alueestakin jää kävijöille vieraaksi, kun käynnit keskittyvät huippujen tuntumaan. Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita Kolin kansallispuistossa olivat tiestö (94 % vastanneista), pysäköintipaikat (90 %), reittien opastetaulut (89 %) ja maantienvarsien opasteet (81 %) (taulukko 36). Vähiten vastanneet olivat käyttäneet vuokra- ja varaustupia (12 %) sekä telttailupaikkoja (14 %). Yrittäjien Kolin kansallispuistossa tuottamia palveluita oli käyttänyt 42 % vastanneista.

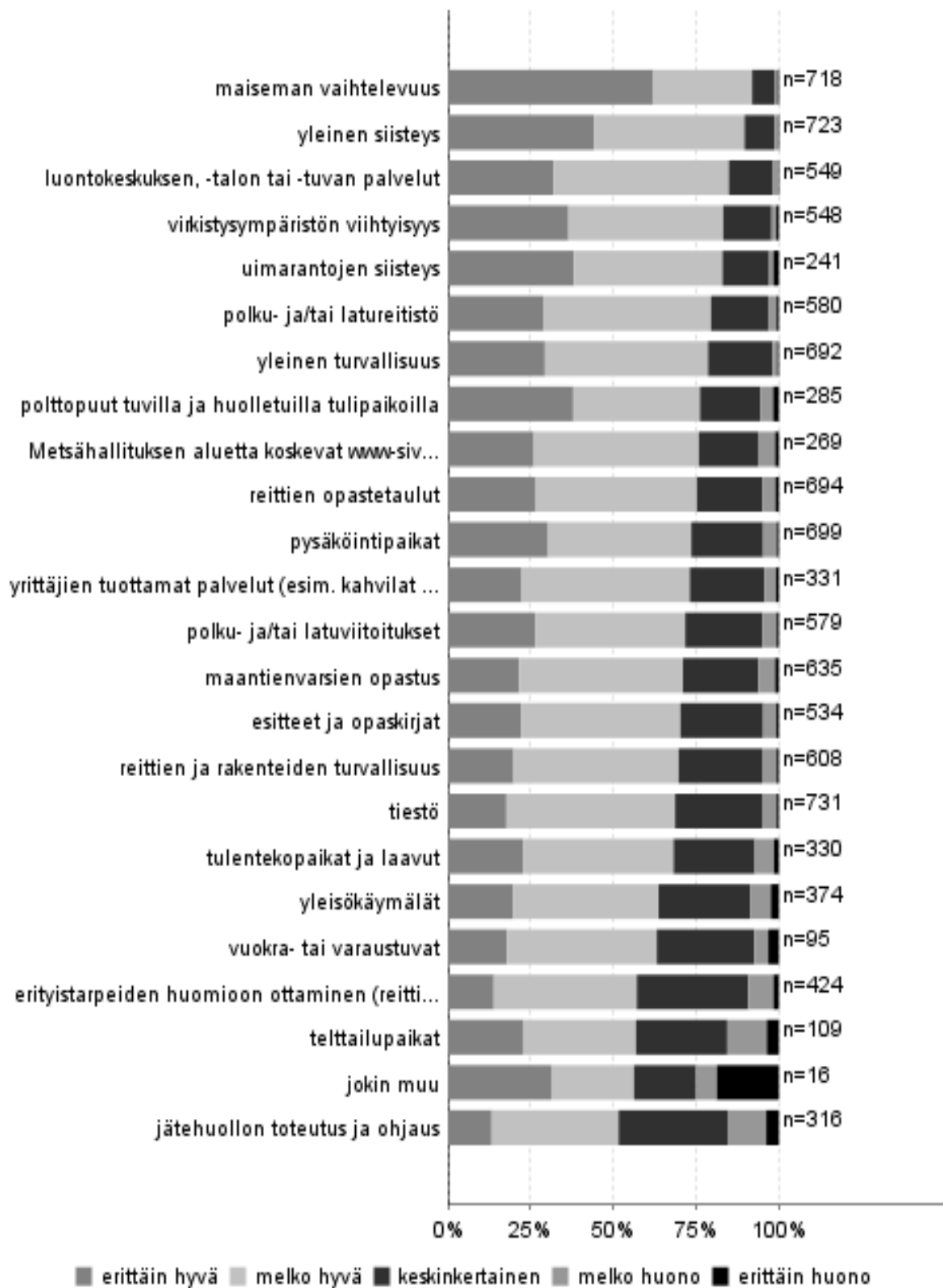
Kansallispuiston palveluita ja rakenteita käyttäneet olivat keskimäärin melko tyytyväisiä käyttämiensä palveluihin, sillä yksikään ennakkoon määritelty osatekijä ei saanut huonompaa arvosanaa kuin 3,5 asteikolla 1–5, jossa 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja 1 erittäin huonoa (taulukko 36). Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Kolin luontokeskus Ukon palveluihin ja polttopuuhuoltoon tulipaikoilla: niiden laadun arvioitiin olevan keskimäärin yli 4.

Huonoimman arvosanan saivat jätehuollon ohjaus ja toteutus alueella sekä telttailupaikat, joita molempia piti huonona tai erittäin huonona 16 % vastanneista. Vaikka Kolin kansallispuiston yleisökäymälät saivat keskiarvoksi arvosanan 3,7 ja 64 % vastanneista piti käymälöitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä, tuli käymälöiden huonosta kunnosta paljon vapaamuotoista palautetta. Kaikki vapaamuotoinen palaute on luettavissa liitteessä 6. Kyselylomakkeen kohdassa ”jokin muu”, vastaajat olivat arvioineet seuraavia asioita: pitkospuut (2 vastausta), kiskohissi (2 vastausta), sää, kaivovesi, laskettelurinteet, roskat, sisälämpötila hotellissa ja venepaikka.

Ympäristöön liittyvistä tekijöistä kävijät arvostivat Kolin kansallispuistossa erityisesti maiseman vaihtelevuutta ja yleistä siisteyttä (taulukko 36 ja kuva 13). Vähintään 90 % vastanneista piti näitä melko tai erittäin hyvinä. Myös uimarantojen siisteys, virkistysympäristön viihtyisyys ja yleinen turvallisuus arvioitiin keskimäärin melko hyväksi.

Taulukko 36. Kolon kansallispuiston palvelujen käyttö ja laadun arviointi. Asteikko: 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo	Ei käyttänyt n
	n	%	erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä		
Pysäköintipaikat	699	90	1	4	22	43	30	4,0	71
Tiestö	731	94	1	4	27	51	18	3,8	35
Reittien opastetaulut	694	89	1	4	20	49	27	4,0	61
Polku- ja/tai latureitistö	580	74	1	3	17	51	29	4,0	147
Polku- ja/tai latuviitoitukset	579	74	1	4	23	45	26	3,9	151
Tulentekopaikat ja laavut	330	42	2	6	25	45	23	3,8	394
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	285	36	2	4	18	38	38	4,1	436
Yleisökäymälät	374	48	2	6	28	44	20	3,7	352
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	316	40	4	12	33	38	13	3,5	402
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	424	54	2	8	34	43	14	3,6	292
Vuokra- tai varaustuvat	95	12	3	4	29	45	18	3,7	623
Telttailupaikat	109	14	4	12	28	34	23	3,6	608
Esitteet ja opaskirjat	534	68	1	4	25	48	22	3,9	191
Kolon kansallispuiston luontoon.fi-sivut	269	34	1	5	18	50	26	3,9	446
Kolon luontokeskus Ukon palvelut	549	70	0	2	13	53	32	4,1	183
Maantienvarsien opastus	635	81	1	5	23	49	22	3,9	92
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	331	42	1	3	23	51	22	3,9	383
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	608	78	1	4	25	50	20	3,8	107
Yleinen turvallisuus	692	89	0	1	20	49	29	4,1	42
Yleinen siisteys	723	93	0	1	9	46	44	4,3	19
Maiseman vaihtelevuus	718	92	0	1	7	30	62	4,5	18
Uimarantojen siisteys	241	31	2	1	14	45	38	4,2	470
Virkistysympäristön viihtyisyys	548	70	1	1	15	47	36	4,2	157
Jokin muu	16	2	19	6	19	25	31	3,4	12
Vastanneita yhteensä	781								

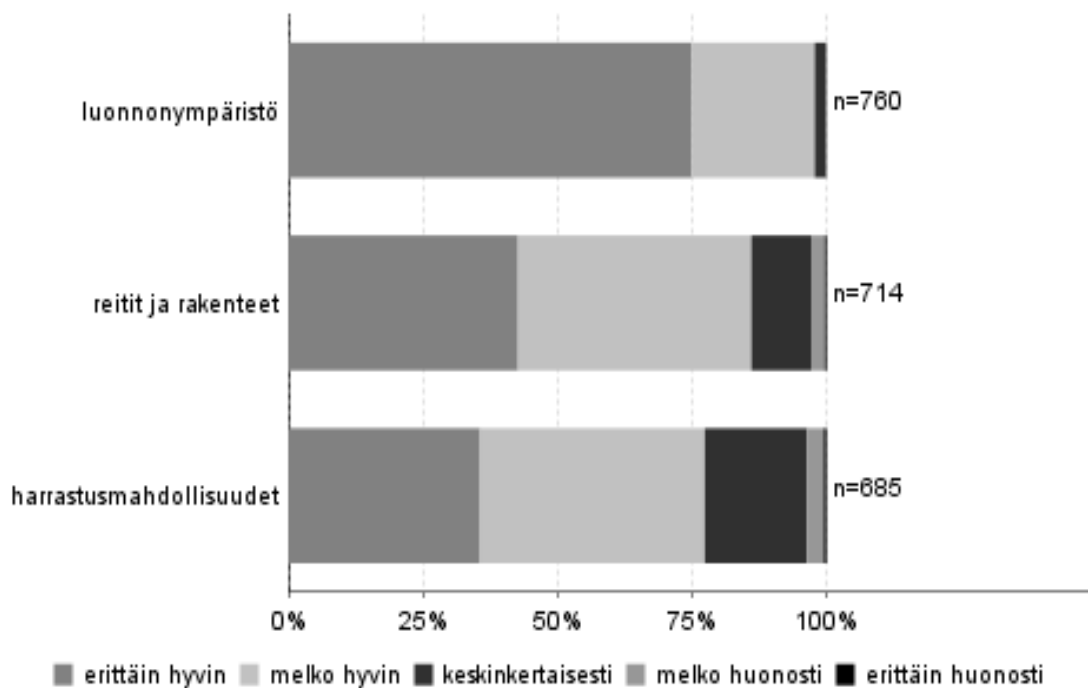
Kuva 13. Vastanneiden mielipiteet Kolin kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta.

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennakko-odotukset Kolin kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista ja reiteistä sekä rakenteista täyttyivät varsin hyvin (kuva 14). Kävijät arvioivat odotuksia asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, 5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,72. Yksikään vastanneista ei arvioinut luonnonympäristön täyttäneen ennakko-odotuksia erittäin huonosti tai melko huonosti. Vastanneista 98 % puolestaan arvioi ennakko-odotusten täytyneen erittäin hyvin tai melko hyvin.

Heikoiten odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet, joiden kohdalla odotusten täyttymisen arvioi erittäin huonoksi 1 %, melko huonoksi 3 % ja keskinkertaiseksi 19 % vastaajista. Vastauksen jakaumaan vaikutti erittäin vähäluminen talvi, jonka vuoksi esimerkiksi hiihtolatuja ei Kolin kansallispuistossa saatu lainkaan auki. Toisaalta osa vastanneista kertoi haastattelijalle suullisesti, etteivät he tiedä, mitä Kolin kansallispuistossa voi harrastaa. Harrastusmahdollisuuksista viestimiseen on siis tulevaisuudessa kiinnitettävä erityistä huomiota. Harrastusmahdollisuuksien vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin keskiarvon 4,09, mikä tarkoittaa melko hyvää. Reittien ja rakenteiden vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,25.

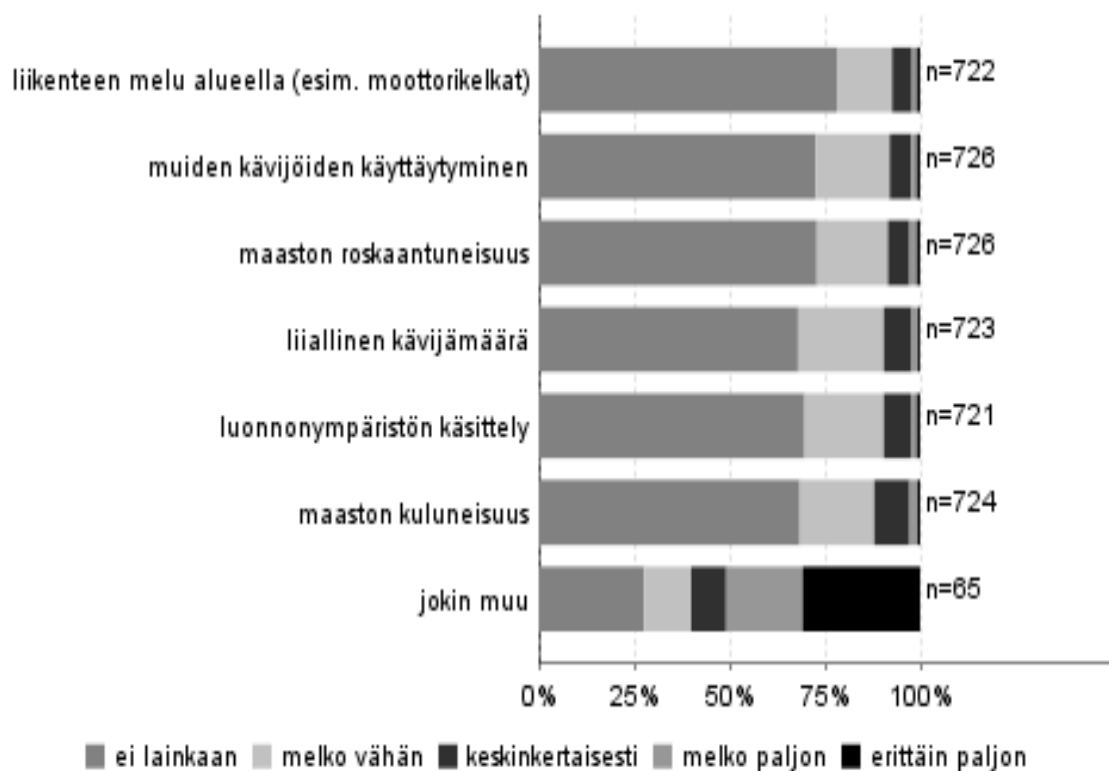
Kuva 14. Vastanneiden ennakko-odotusten täyttyminen Kolin kansallispuistossa. Asteikko: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Vastaaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän tämänkertaista vierailuaan Kolin kansallispuistossa. Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä, muiden kävijöiden käyttäytymisestä ja liikenteen melusta alueella. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon, ..., 5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät olleet kokeneet häiriötä vieraillessaan Kolin kansallispuistossa (kuva 15). Kaikissa kohdissa lähes 70 % vastanneista arvioi, ettei kyseinen tekijä häirinnyt lainkaan heidän vierailuaan. Eniten kävijöitä häiritsivät liiallinen kävijämäärä maastossa, luonnonympäristön käsittely ja maaston kuluneisuus. Vähiten vastanneita häiritsi liikenteen melu alueella.

Noin 9 % vastanneista oli kokenut häiritsevänä jonkin muun tekijän edellä mainittujen ulkopuolelta (kuva 15). Useimmin mainitut häiriötekijät liittyivät sähän tai alueen palvelurakenteisiin (taulukko 37). Yksittäisistä häiriötekijöistä useimmin mainittiin lumen puute talvella (8 mainintaa), kylpylä tai hotelli keskellä maisemaa (5 mainintaa) sekä polkujen ja muiden rakenteiden jännen kunto (4 mainintaa).

Kuva 15. Vastanneita häirinneet tekijät Kolin kansallispuistossa.

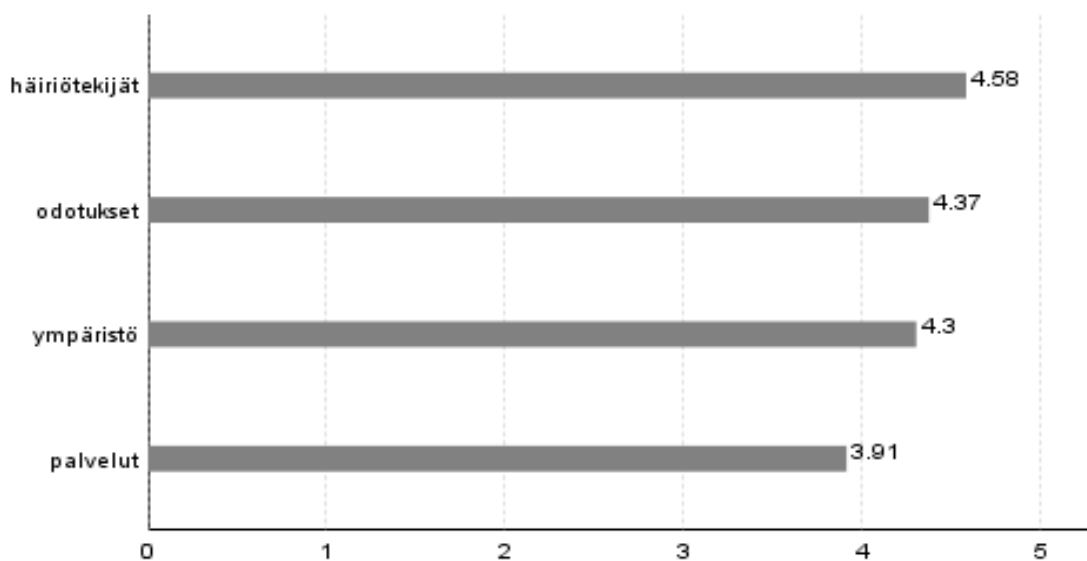
Taulukko 117. Muut vastanneita häirinneet tekijät.

Häiriö	Kpl
Lumen puute/vähäisyys	8
Hotelli/kylpylä keskellä maisemaa	5
Jäiset polut ja muut rakenteet	4
Veden puute Herajärvenkierroksella	2
Laiva ei yllättäen liikennöinyt	2
Tiestön kunto	2
Telttapaikkojen puute Pielisellä	2
Tupakoitsijoiden välinpitämättömyys: natsoja maastossa	2
Ilmastointilaitte humisee hotellilla	2
Kaikista reiteistä huolehtiminen	1
Huono latu	1
Auringonpaiste	1
Luontopoluille ei pääsyä	1
Mosquitos (=hyttyset)	1
Myrsky	1
Opasteet	1
Palveluiden vähäisyys	1
Pitkospuiden kunto	1
Pystykorvan räksytys	1
Pöytien puute	1
Sairastuminen	1
Sataman huussien siisteys	1
Huonokuntoiset taukopaikat	1
Esteettömyys	1
Vanhat kaatuneet puut	1
Avohakkuut reitin varrella (Herajärvenkierros)	1
Veneilyä ei huomioitu	1
Yhteensä	47

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi laskettiin seuraavien osa-tekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksiksi on käytökelpoinen valtakunnallisissa vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä kyseiseen käyntiinsä kansallispuistossa.

Kolin kansallispuiston kävijätyytyväisyysindeksi vuonna 2014 oli 4,20. Kaiken kaikkiaan kävijät olivat siis enemmän kuin melko tyytyväisiä Kolin kansallispuistoon. Muissa kävijätyytyväisyyden osa-tekijöissä arvosanaksi tuli yli 4, mutta palveluiden osalta keskiarvo oli 3,91 (kuva 16). Palveluiden kokonaiskeskiarvoa laskivat etenkin tyytymättömyys jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen, telttailupaikkoihin ja yleisökäymälöihin (taulukko 38).

Kuva 16. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Kolin kansallispuistossa.

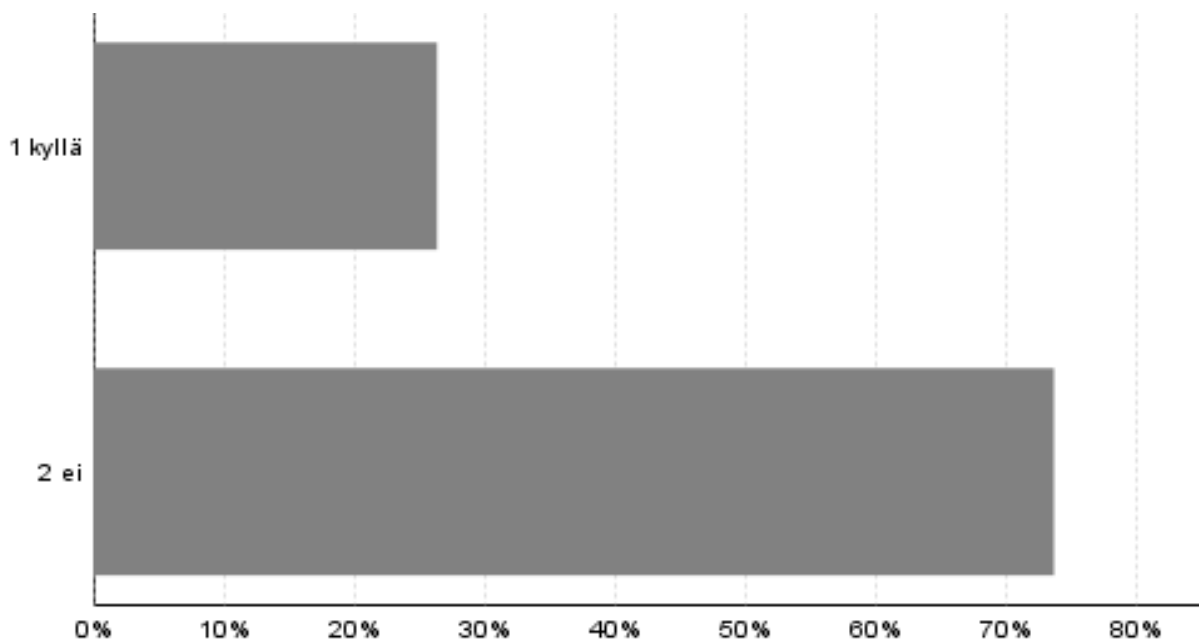
Taulukko 38. Kävijätyytyväisyyden osatekijöiden keskiarvot ja kävijätyytyväisyysindeksi Kolin kansallispuistossa vuonna 2014. Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	3,99	Yleinen turvallisuus	4,06	Luonnonympäristö	4,72	Maaston kuluneisuus	4,53
Tiestö	3,81	Yleinen siisteys	4,32	Harrastusmahdollisuudet	4,09	Maaston roskaantuneisuus	4,61
Reittien opastetaulut	3,96	Maiseman vaihtelevuus	4,52	Reitit ja rakenteet	4,25	Luonnonympäristön käsittely	4,57
Polku- ja/tai latureitistö	4,04	Uimarantojen siisteys	4,17			Liiallinen kävijämäärä	4,56
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3,92	Virkistysympäristön viihtyisyys	4,17			Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,62
Tulentekopaikat ja laavut	3,82					Liikenteen melu alueella (esim. moottorikelkat)	4,68
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	4,07						
Yleisökäymälät	3,72						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,46						
Eryistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,60						
Vuokra- tai varaustuvat	3,71						
Telttailupaikat	3,61						
Esitteet ja opaskirjat	3,87						
Metsähallituksen aluetta koskevat www-sivut (luontoon.fi, metsa.fi ja retkikartta.fi)	3,94						
Kolin luontokeskus Ukon palvelut	4,15						
Maantienvarsien opastus	3,85						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,90						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,84						
Palveluiden määrä	4,31						
Aluekohtainen keskiarvo	3,92		4,27		4,37		4,59
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,91		4,30		4,37		4,58
Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi					4,19		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi					4,20		

3.4 Valinnaiset ja aluekohtaiset kysymykset

3.4.1 Julkisten liikennepalveluiden kehittäminen

Vuonna 2014 Kolin kansallispuistoon pääsi julkisia liikennevälineitä käyttäen kimppataksilla Joensuusta, Lieksasta ja Juuasta, sekä laskettelusesonkina Ski bussilla Joensuusta. Koska kimppataksin tulevaisuus on ollut jo pitkään vaakalaudalla, Kolin kansallispuiston kävijöiltä haluttiin kysyä ajatuksia julkisten liikennepalveluiden kehittämiseksi. Merkille pantavaa oli, että vastanneista 74 % ei tiennyt, miten Kolille pääsee julkisilla liikennevälineillä (kuva 17). Tiedon puute korostui myös vastanneiden kirjoittamissa vapaamuotoissa ajatuksissa siitä, miten julkisia liikenneyhteyksiä tulisi kehittää, jotta ne olisivat houkuttelevampi vaihtoehto Kolin kansallispuistoon saapumiseksi. Markkinointi, mainonta ja tiedotus nousivat vapaamuotoisissa kommentteissa toistuvasti esille. Julkisilta liikennepalveluilta toivottiin myös säännöllisyyttä ja edullista hintaa. Julkisiin liikennevälineisiin liittyvä vapaamuotoinen palaute on koottu liitteeseen 5.

Kuva 17. Kolin kansallispuiston kävijöiden vastaukset kysymykseen "tiedätkö, miten Kolin kansallispuistoon pääsee joukkoliikennettä käyttäen?" (n = 774).

3.5 Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta Kolin kansallispuistosta antoi 178 henkilöä eli noin 22 % kävijätutkimukseen vastanneista. Palautteesta löytyi Kolin kansallispuistoa, sen luontoa ja palveluja koskevia kiitoksia ja kehuja, mutta myös moitteita ja kehittämisehdotuksia (liite 6).

Kehuja annettiin paitsi Kolin kansallispuiston upeista maisemista myös alueen yrityksistä ja Kolin luontokeskus Ukosta saadusta hyvästä palvelusta. Positiivista suhtautumista koiriin ja koirien kanssa matkustaviin kiiteltiin. Erään vastaajan mukaan ”kaikki oli niin ihanaa, että olemme haa-veilleet jopa muutosta paikkakunnalle ja Kolin reissusta jokakesäisenä perinteenä tästä eteen-päin”. Osa ensi kertaa Kolin kansallispuistossa käyneistä kertoikin aikovansa tulla alueelle uudes-taan, ja osa ilmoitti käyvänsä Kolilla säännöllisesti ja tuovansa usein mukanaan myös vieraita.

Vaikka Kolin kansallispuiston yritykset saivat paljon positiivista palautetta hyvästä ja ystävällises-tä palvelusta, oli osa kävijöistä sitä mieltä, ettei Kolin alueen palvelutarjonta ole riittävää. Erään vastanneen mukaan ”tarjoamalla ei oota menetetään tulevaisuuden asiakkaita. Ei huvita tulla uu-destaan, kun mikään ei kuitenkaan ole auki”. Ongelmana nähtiin myös alueen palveluista tiedot-taminen, ja yrityksille ehdotettiin suoraan erilaisia markkinointikanavia ja yhteistyömuotoja maa-kunnan tapahtumien kanssa. Kaikki kävijätutkimuksessa saatu Kolin alueen yrityksiä koskeva pa-laute on luettavissa liitteessä 6.

Vuosi 2014 oli säiden suhteen varsin haastava ja kevään huono lumitilanne harmitti monia. Lu-men puute sekä hiihtolatujen ja polkujen huono kunto nousivatkin toistuvasti esiin kävijätutki-muksen vapaamuotoisissa palautteissa. Ajankohtaista tietoa hiihtolatujen senhetkisestä kunnosta oli osan kävijöistä mielestä vaikea löytää. Eniten negatiivista palautetta annettiin yleisökäymälöis-tä, ja etenkin sataman huussin sotkuisuus nousi useasti esiin palautteissa. Vaikka polkujen ja reit-tien opasteet arvioitiin palvelurakenteita kartoittavassa kysymyksessä keskimäärin melko hyväksi, kirjoitti osa kävijöistä vapaamuotoisessa palautteessa opasteiden olevan Kolin kansallispuistossa riittämättömät.

Vapaamuotoisissa palautteissa tuli esiin myös kehittämisehdotuksia ongelmakohtien korjaamiseksi. Kolin kansallispuiston palvelurakenteita kartoittavassa kysymyksessä keskinkertaisen arvosa-nan saaneet telttailualueet nousivat esille myös vapaamuotoisessa palautteessa. Telttailupaikkoja toivottiin lisää kansallispuistoon. Telttailualueita toivottiin erityisesti kansallispuiston saariin, ja muutenkin toivottiin, että vesillä liikkujat otettaisiin paremmin huomioon. Vapaamuotoisessa pa-lautteessa toivottiin myös vesipisteiden lisäämistä Herajärvenkierroksen varrelle ja maastopyöräi-lyreitistön kehittämistä Kolin alueelle. Opasteita ehdotettiin muun muassa Pirunkirkolle vievän Rantatien risteykseen.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 1.1.–14.9.2014 kuudessa eri haastattelupisteessä. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta ja käyntien alueellista ja ajallista jakautumista sekä kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia. Lisäksi kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Kävijätutkimuksissa kerätty tieto on tärkeää useilla eri tasoilla. Paikallisella tasolla tieto on keskeistä suojelu- ja virkistysalueiden hoidossa, matkailun kehittämisessä ja osallistavassa suunnittelussa. Alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla kävijätietoa tarvitaan päätöksentekoon, suunnitteluun ja erilaisiin vertailuihin (Kajala ym. 2009).

Tyypillisimmillään Kolin kansallispuiston kävijä saapui alueelle oman perheen kanssa katselemaan maisemia Ukko-Kolin huipulta ja viipyi kansallispuistossa keskimäärin neljä tuntia. Tärkeimpiä syitä kansallispuistoon saapumiselle olivat maisemat, luonnon kokeminen, rentoutuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa. Valtaosa Kolin kansallispuiston kävijöistä oli kotimaisia matkailijoita, joille kansallispuisto oli matkan ainoa tai tärkein kohde.

Puolet kansallispuiston kävijöistä oli saanut tietoa Kolin alueesta tuttaviltaan, ystäviltaan tai sukulaisiltaan. Metsähallituksen Kolin kansallispuistosta kertova luontoon.fi-sivusto oli tavoittanut neljänneksen kävijöistä, kun taas Facebook ainoastaan 5 % vastanneista. Luontoon.fi-sivuston tulisikin siis myös jatkossa säilyä ensisijaisena ja ajantasaisena tiedotuskanavana. Voidaan ajatella, että sosiaalisen median rooli on ensisijaisesti olla tunnelman nostattaja, kun taas ajantasainen tieto on oltava helposti löydettävissä luontoon.fi-sivustolta.

Kävijätutkimukseen vastanneista 41 % ilmoitti tuntevansa Kolin kansallispuiston jo ennestään. Kuitenkin tieto alueen harrastusmahdollisuuksista oli verrattain heikkoa. Moni vastanneista kertoi haastattelijalle suullisesti, ettei tiennyt mitä Kolin kansallispuistossa voi tehdä. 22 % vastanneista arvioi ennako-odotustensa täyttyneen harrastusmahdollisuuksien osalta korkeintaan keskinkertaiseksi. Pettymyksiä aiheuttivat eniten hiihtoladut, joita ei Kolin kansallispuistossa saatu talvella 2013–2014 lainkaan auki. Vähälumisen talven vuoksi tiedotus vaihtoehtoisista harrastusmahdollisuuksista olisi ollut vuonna 2014 erityisen tärkeää.

Merkittävä osa Kolin kansallispuiston kävijöistä ei käyttänyt juurikaan kansallispuiston palveluita tai rakenteita lyhyen viiptynsä vuoksi. Suurin osa puiston alueesta jää kävijöille vieraaksi, koska käynnit keskittyvät Ukko-Kolin huipun tuntumaan. Kansallispuiston palveluita ja rakenteita käyttäneet olivat kuitenkin keskimäärin melko tyytyväisiä käyttämiinsä palveluihin. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Kolin luontokeskus Ukon palveluihin ja polttopuuhuoltoon tulentekopaikoilla.

Huonoimman arvosanan saivat jätehuollon ohjaus ja toteutus alueella sekä telttailupaikat. Kolin kansallispuistossa noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatteita, mikä tarkoittaa sitä, että reittien varrella ei ole jättepisteitä. Jokaisen retkeilijän tulisi kantaa retkelle mukaan ottamansa roskat esimerkiksi Kolin luontokeskus Ukon pihalla sijaitsevaan jätteiden lajittelupisteeseen. Menettely tuntui joidenkin kävijöiden mielestä hankalalta, ja roskakoreja toivottiin nuotiopaikkojen yhteyteen. Erityisesti osaa kävijöistä harmitti muiden retkeilijöiden nuotiopaikoille jättämät roskat. Jatkossa roskattoman retkeilyn periaatteita aiotaan nostaa entistä paremmin esille Kolin luontokeskus Ukon asiakasviestinnässä ja sosiaalisessa mediassa. Käymälöiden huonosta kunnosta saatiin paljon vapaamuotoista palautetta, ja niiden huoltoon on jatkossa syytä kiinnittää erityistä huomiota. Kolin sataman huussin tyhjennysväliä on kävijätutkimuksen vastausten perusteella jo tihennetty.

Kolin kansallispuiston vaikutus lähialueiden paikallistalouteen on merkittävä. Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö tuotti vuonna 2014 alueen paikallistalouteen rahaa yhteensä noin 14,3 miljoonaa euroa ja työllisti paitsi matkailualalla myös välillisesti matkailijoista hyötyvissä yrityksissä yhteensä 143 henkilötyövuoden edestä. Vuonna 2014 kansallispuiston kävijät käyttivät eniten rahaa majoitukseen, vähittäiskauppaostoksiin sekä kahvila- ja ravintolapalveluihin. Eniten rahaa käyntikertaa kohden alueelle jättivät kotimaiset alueella majoittuvat matkailijat.

Jotta kävijöitä riittäisi Kolin kansallispuistossa tulevinakin vuosina, tulee kansallispuiston palvelurakenteiden ja yrittäjien palveluiden säilyä laadukkaina. Jos jokaiselle kävijälle jää Kolistä päällimmäiseksi positiivinen mielikuva, tuo matkailu hyvinvointia maakuntaan myös jatkossa. Merkittävä osa kävijöistä saa alueesta tietoa perinteisesti ”puskaradion” kautta ja negatiiviset kokemukset leviävät ihmiseltä toiselle positiivisia helpommin.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Edellinen kävijätutkimus Kolin kansallispuistossa tehtiin vuonna 2009 (Tahvanainen ym. 2011), eikä tyypillisen kävijän profiili ole viidessä vuodessa alueella suuresti muuttunut. Kolille matkustetaan yhä pääasiassa oman perheen kanssa maisemia katselemaan ja rentoutumaan, ja kansallispuistossa yöpyjien osuus kaikista kävijöistä on pysynyt suunnilleen samana. Päiväkävijöiden viipymä kansallispuistossa on kuitenkin kasvanut tunnilla, minkä voidaan olettaa johtuvan paitsi tutkimusaineiston laadun paranemisesta, myös Kolin kansallispuiston palvelutarjonnan monipuolisuudesta.

Myös Kolin kansallispuiston kävijätyytyväisyys oli pysynyt kävijätutkimusten välisenä viiden vuoden aikana lähes samana. Sekä vuoden 2009 että vuoden 2014 tutkimuksissa Kolin kansallispuiston kävijät olivat keskimäärin melko tyytyväisiä alueen palveluihin, ympäristöön, vähäisiin häiriötekijöihin sekä ennako-odotustensa täyttymiseen matkan aikana.

Suurin muutos vuoden 2009 tutkimukseen verrattuna on tapahtunut Kolin kansallispuiston paikallistaloudellisissa vaikutuksissa. Vuoden 2009 kävijätutkimuksessa paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset olivat 5,3 miljoonaa euroa ja 70 henkilötyövuotta. Kävijätutkimuksen mukaan kävijät kuluttivat vuonna 2009 rahaa keskimäärin 46 euroa käyntikertaa kohden Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella. Vuoden 2014 kävijätutkimuksessa paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset ovat yli kaksinkertaistuneet noin 14,3 miljoonaan euroon ja rahaa käytetään puistossa ja sen lähialueella keskimäärin 104 euroa käyntikertaa kohden. Kolin kansallispuisto nousikin paikallistaloudellisilta vaikutuksiltaan neljänneksi vaikuttavimmaksi kansallispuistoksi, ja sitä enemmän rahaa paikallistalouteen tuottavat ainoastaan pohjoisen Suomen suuret matkailukeskukset Pallas–Yllästunturin kansallispuisto (35,8 milj. €), Urho Kekkosen kansallispuisto (21,3 milj. €) ja Oulangan kansallispuisto (16,9 milj. €) (Metsähallitus 2015c).

Vaikka merkittävä osuus paikallistaloudellisten vaikutusten kasvusta selittyy palvelujen parantumisella ja Metsähallituksen ja matkailusektorin yhteistyön tiivistymisellä, on myös tutkimusaineiston laadun paraneminen osasyynä suureen muutokseen. Vuoden 2009 tutkimuksessa todettiin ongelmia aineiston laadussa, sillä lähialueen ja kansallispuiston erottaminen toisistaan tuotti vastaajille hankaluuksia. Monet vastanneista olivatkin jättäneet esimerkiksi Joensuun kokonaan pois laskuista. Myös talvikävijöiden puuttuminen vuoden 2009 tutkimuksesta on merkittävä paikallistaloudellisten vaikutusten kasvuun liittyvä tekijä, sillä talvikävijät käyttävät tyypillisesti enemmän rahaa kuin kesäkävijät.

Paikallistaloudellisten vaikutusten kannalta tarkasteltuna Kolin kansallispuisto on selvästi kehittynyt vuoteen 2009 verrattuna. Kehityskohteita kuitenkin löytyy yhä, ja monet niistä ovat pysyneet viiden vuoden ajan samoina. Kolin kansallispuistoon toivottiin yhä lisää telttailualueita ja

nuotiopaikkoja, mutta toisaalta jo olemassa olevien telttailualueiden kunnossapidosta huomautettiin molemmissa tutkimuksissa.

Kolin kansallispuistosta saatavilla oleva tieto tavoitti kävijät vuonna 2014 yhtä huonosti kuin viisi vuotta aiemmin, ja yhä moni kansallispuiston kävijä valitteli huonoa tiedonsaantia ennakkoon. Etenkin alueen harrastusmahdollisuuksista kaivattiin lisää ajantasaista tietoa. Toisin kuin voisi luulla, Internetin käyttö tiedonlähteenä ei ollut kävijätutkimuksen mukaan viidessä vuodessa lisääntynyt, vaan tärkein tietolähde olivat yhä omat ystävät ja tuttavat. Kolistä tiedettiin vuonna 2014 yhä ennalta lähes kaikille suomalaisille tuttu kansallismaisema, ja vaikka maisema Ukko-Kolilta Pieliselle onkin alueen tärkein vetonaula, tulisi Kolin markkinoinnissa panostaa tulevaisuudessa enemmän alueen harrastusmahdollisuuksien esiin tuomiseen.

Kiitokset

Haluan esittää lämpimät kiitokseni Liisa Kajalalle, jolta sain jälleen kerran tukea ja opastusta ASTAn käyttöön ja raportointiin liittyvissä ongelmissa. Kiitokset myös Eija Tanskaselle avusta venäjänkielisen lomakkeen käännöstyössä sekä Thomas Asbeckille saksankielisen lomakkeen kääntämisestä ja avusta vastausten keräämisessä. Kiitos myös kaikille kävijätutkimuslomakkeita vuoden 2014 aikana keränneille Metsähallituksen työntekijöille. Kiitos Marja Lahti, Eeva Järvi-Laturi, Anne Mäkelä, Tero Karjalainen, Sari Särkinen, Emilia Kallinen ja Tilhi Junninen.

Suurimmat kiitokseni esitän kuitenkin kollegoilleni Heidi Kilpeläiselle ja Markku Penttiselle, jotka tekivät kaksinkertaisen määrän töitä Kolin luontokeskus Ukossa minun huidellessani maastossa kävijätutkimuslomakkeita keräämässä ja loppuvuodesta lomakkeita tallentamassa.

Lähteet

- Kajala L., Almik A., Dahl R., Dikšaitė L., Erkkonen J., Fredman P., Søndergaard J., Karoles K., Sievänen T., Skov-Petersen H., Vistad O. & Wallsten P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Koskeli, A. 2014: Kolin–Ruunaan alueen yritystutkimus 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 205. 60 s.
- Metsähallitus 2013: Kolin hoito- ja käyttösuunnitelman luonnos. – <www.metsa.fi/kolisuunnittelu>, viitattu 25.8.2015.
- 2015a: Kolin kansallispuisto. – Luontoon.fi-verkkopalvelu, <www.luontoon.fi/koli>, viitattu 25.8.2015.
- 2015b: Luonto liikuttamaan -hanke. – <www.metsa.fi/luontoliikuttamaan>, viitattu 25.8.2015.
- 2015c: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 25.8.2015.
- & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. <julkaisut.metsa.fi/julkaisut/show/1344>. 16 s.
- Siekkinen, S. & Nieminen, E. 2013: Luontokeskus Ukon asiakastutkimus 2010–2011 – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 186. 51 s.
- Tahvanainen, V., Tikkamäki, T. & Lindholm, T. 2011: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2009. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 156. 44 s.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2015: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän ker-toimien päivitys 2014. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 213. 28 s.

Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen 2014 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Arvioitu kävijämäärä tutkimusjakson (1.1.-15.9.2014) aikana	Havainnot (tavoite)	Keruupäiviä
Yläpiha (tammi-syyskuu)	Kaikki kävijät	66 000	500	31
Satama (tammi-syyskuu)	Kaikki kävijät	15 000	115	7
Turula (touko-syyskuu)	Kaikki kesäkävijät	8 000	60	4
Lakkala (touko-syyskuu)	Herajärven kierros	6 000	45	2
Ikolanaho (touko-syyskuu)	Kaikki kesäkävijät	8 000	57	4
Pirunkirkko (touko-syyskuu)	Kaikki kesäkävijät	2 000	15	2
<i>Yhteensä</i>		105 000	800	50

LIITE 2.

Aineiston keruuaikataulu ja sen toteutuminen Kolin kansallispuistossa 2014

tammi-helmikuu 2014

päivä	to 2.1.	ti 21.1.	ti 4.2.	ma 10.2.	ti 18.2.	pe 28.2.
paikka	Satama	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Satama
kello	13-16	10-13.0	10-13.0	10-13.0	13-16	13-16
tavoite	16	16	16	16	16	16
toteuma	10	2	0	14	43	8
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>						77

maalis-huhtikuu 2014

päivä	ma 3.3.	pe 7.3.	ti 18.3.	pe 21.3.	ma 31.3.	to 10.4.	su 20.4.
paikka	Yläpiha	Satama	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Satama
kello	13-16	13-16	10-13.0	16-19	16-19	13-16	13-16
tavoite	16	16	16	16	16	16	16
toteuma	36	10	22	17	6	5	7
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							103

touko-kesäkuu 2014

päivä	to 22.5.	ma 26.5.	su 1.6.	to 5.6.	la 7.6.	ti 10.6.	la 14.6.	19.6.	ma 23.6.	ti 24.6.
paikka	Yläpiha	Yläpiha	Ikolanaho	Yläpiha	Turula	Yläpiha	Satama	Yläpiha	Yläpiha	Lakkala
kello	13-16	16-19	13-16	16-19	16-19	10-13.0	13-16	16-19	10-13.0	10-13.0
tavoite	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
toteuma	0	0	13	12	27	17	36	8	23	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>										142

heinäkuu

päivä	to 3.7.	su 6.7.	ma 7.7.	8.7.	to 10.7.	su 13.7.	ke 16.7.	ti 20.7.	22.7.	ke 23.7.	la 26.7.	su 27.7.	ma 28.7.	ti 29.7.	to 31.7.
paikka	Satama	Satama	Pirunkirkko	Ikolanaho	Yläpiha	Lakkala	Turula	Yläpiha	Pirunkirkko	Satama	Yläpiha	Yläpiha	Turula	Yläpiha	Turula
kello	10-13.0	10-13.0	16-19	10-13.0	16-19	16-19	10-13.0	16-19	16-19	16-19	10-13.0	10-13.0	16-19	13-16	13-16
tavoite	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
toteuma	7	23	20	11	21	4	10	45	8	23	50	39	6	22	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>															294

elokuu

päivä	la 2.8.	ma 4.8.	la 9.8.	su 10.8.	ti 12.8.	17.8.	to 28.8.
paikka	Ikolanaho	Satama	Ikolanaho	Turula	Satama	Ikolanaho	Yläpiha
kello	13-16	10-13.0	10-13.0	13-16	13-16	10-13.0	10-13.0
tavoite	16	16	16	16	16	16	16
toteuma	15	14	28	0	26	9	30
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							122

syyskuu

päivä	ti 2.9.	pe 5.9.	ke 10.9.	la 13.9.	su 14.9.
paikka	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha	Yläpiha
kello	13-16	13-16	10-13.0	13-16	10-13.0
tavoite	16	16	16	16	16
toteuma	9	14	1	17	14
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>					55
LOMAKKEET YHTEENSÄ, KPL					793

Kotimaisten matkailijoiden asuinkunnat

Asuinkunta	Kpl	%	Asuinkunta	Kpl	%
Joensuu	107	16	Mänttä-Vilppula	2	0
Helsinki	73	11	Mäntsälä	2	0
Oulu	26	4	Loppi	2	0
Kuopio	22	3	Lohja	2	0
Lahti	20	3	Konnevesi	2	0
Kontiolahti	19	3	Kauhajoki	2	0
Jyväskylä	19	3	Kauhava	2	0
Espoo	18	3	Kempele	2	0
Tampere	18	3	Juankoski	2	0
Liexsa	17	3	Heinola	2	0
Vantaa	16	2	Iisalmi	2	0
Juuka	15	2	Enonkoski	2	0
Nurmes	15	2	Hanko	2	0
Turku	15	2	Rovaniemi	2	0
Lappeenranta	14	2	Nokia	2	0
Kajaani	11	2	Salo	2	0
Tuusula	10	2	Savitaipale	2	0
Polvijärvi	8	1	Sastamala	2	0
Siilinjärvi	7	1	Taipalsaari	2	0
Liperi	7	1	Sipoo	2	0
Järvenpää	6	1	Tyrnävä	2	0
Eurajoki	6	1	Uurainen	2	0
Äänekoski	6	1	Ylöjärvi	2	0
Sotkamo	6	1	Ylitornio	1	0
Suonenjoki	5	1	Teuva	1	0
Porvoo	5	1	Toholampi	1	0
Imatra	5	1	Valkeakoski	1	0
Hämeenlinna	5	1	Siikalatva	1	0
Kouvola	5	1	Ruokolahti	1	0
Kotka	4	1	Raasepori	1	0
Mikkeli	4	1	Saarijärvi	1	0
Leppävirta	4	1	Pudasjärvi	1	0
Hollola	4	1	Pyhäjoki	1	0
Hyvinkää	4	1	Haukipudas	1	0
Pori	4	1	Ilmajoki	1	0
Nivala	4	1	Ilomantsi	1	0
Vihti	4	1	Eura	1	0
Varkaus	3	0	Alajärvi	1	0
Savonlinna	3	0	Alavus	1	0
Rantasalmi	3	0	Asikkala	1	0
Kirkkonummi	3	0	Kangasala	1	0
Kitee	3	0	Kankaanpää	1	0
Kokkola	3	0	Karkkila	1	0
Paimio	3	0	Kerava	1	0
Pieksämäki	3	0	Keminmaa	1	0
Lapinlahti	3	0	Muurame	1	0
Lappajärvi	3	0	Mäntyharju	1	0
Kemijärvi	2	0	Orimattila	1	0
Kurikka	2	0	Oulainen	1	0
Outokumpu	2	0	Kärkölä	1	0
Pirkkala	2	0	Kruunupyö	1	0
Nurmijärvi	2	0	Laukaa	1	0
			Lempäälä	1	0
			Liminka	1	0
Yhteensä	655	100			

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Matkan muut kohteet, kun Koli oli yksi suunnitelluista kohteista	Kpl	Matkan muut kohteet, kun Koli oli yksi suunnitelluista kohteista	Kpl	Matkan muut kohteet, kun Koli oli yksi suunnitelluista kohteista	Kpl
Joensuu	33	Juva	2	Kypärävuori	1
Helsinki	20	Jyväskylän asuntomessut	2	Käränkäväära	1
Mökki	18	Järvialueet	2	Leivonmäki	1
Savonlinna	16	Kolin kyläkauppa	2	Linnansaaren kansallispuisto	1
Nurmes	15	Kuhmo	2	Liperin vanhuspalvelukeskus	1
Valamon luostari	15	Laivaristeily	2	Loma-Kolin ladut	1
Ruunaan retkeilyalue	13	Lieksan vaskiviikot	2	Lusto	1
Kolin erämessut	12	Lofootit	2	Metsäkartano	1
Sukulaisten ja perheen luona vierailu	12	Möhkö	2	Mm. PowerPark, mutta nokka näyttää	1
Kuopio	12	Ne paikat, jotka tie tuo tullessaan	2	Nordcup	1
Kontiolahti	10	Petkeljärven kansallispuisto	2	Northcape	1
Lieksa	9	Puijo	2	Nähtävyydet Oulusta tultaessa	1
Patvinsuon kansallispuisto	9	Puumala	2	Näkötorni	1
Ilomantsi	8	Raate	2	Olavinlinna	1
Paateri	8	Riika	2	Paalasmaa	1
Bomba	7	Salpalinjamuseo	2	Pielis Golf	1
Ilosaarirock	7	Siilinjärvi	2	Pielisen messut	1
European Foresters Competition in Nordic Skiing	5	Suomi	2	Pietari	1
Heinävesi	5	Tampere	2	Pikku-Kilin elämyspuisto	1
Outokumpu	5	Vuokatti	2	Pohjanmaa	1
Pielinen/Pielisen ympäristö	5	Automuseo	1	Pohjoinen Suomi	1
Punkaharju	5	Biathlon	1	PowerCup Raahe	1
Tulikiven Kivikeskus	5	Espoo	1	Pyhätunturi	1
Itä-Suomi	4	Hattusaari	1	Pääsiäisloma	1
Kolin lähialueet	4	Hiihto	1	Pöljä	1
Tallinna	4	Itä-Suomen kansallispuistot	1	Rippijuhlat	1
Turku	4	Jauholanvaara	1	Ruka	1
Varkaus	4	Johijärvi	1	Ruotsi	1
Ystävien luona vierailu	4	Joutsa	1	Saimaa	1
Eno	3	Kaakkois-Suomi	1	Salla	1
Jyväskylä	3	Kaavi	1	Salpalinja	1
Lappeenranta	3	Kainuu	1	Sienestys ja marjastus muualla Kolin alueella	1
Pallas-Yllästunturin kansallispuisto	3	Kajaani	1	Skandinavia	1
Pielisen lautta	3	Kalastus	1	Sotkamo	1
Rovaniemi	3	Kaupungit	1	Suomenlinna	1
Vuonilahti	3	Kenkävero	1	Taipalsaari	1
Carelicum	2	Kerimäki	1	Valtimo	1
Heinola	2	Kolovesi	1	Varkaus	1
Imatra	2	Kristiinankaupunki	1	Vironlahti	1
Juuka	2	Kuusamo	1	Kitee	1
				Yhteensä	307

Matkan pääkohde, kun Kolin kansallispuisto oli ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella	Kpl
Joensuu	3
Lappi	2
Northern Finland	2
Pielinen	2
Erämessut	1
Kerimäki	1
Konsertti Juuassa	1
Kontiolahti	1
Laivamatka Lieksa–Koli	1
Kuohatti	1
Käynti sukulaisten luona	1
Hotelli Spa	1
Mökki/Pielinen	1
Norja	1
Inari	1
Nunnalahti	1
Itä-Suomi	1
Vuoriniemi	1
Raate	1
Punkaharju	1
Rovaniemi	1
Suomi	1
Vuokatti	1
Yhteensä	27

Joukkoliikenteen kehitysehdotukset

Aikataulukuljetukset pikkubussilla esim. Kolinportti–Koli.	
Aikataulut hyvin esille joka paikkaan. Ilmainen kuljetus.	
Better connection with public transport from Helsinki in the evening.	
Better information in english.	
Bus services from different cities.	
Bussiliikenne Joensuu–Koli-välille. From Joensuu to here. Bussiyhteys suoraan Joensuun asemalta Kolin kylälle saakka.	6
Bussiliikenne. Bussivuorot. Linja-autovuoroja.	3
Bussilla (ei sillä sikakalliilla) pääsisi Kolinporttia edemmäs!!! Opiskelijalla ei ole autoa.	
Bussit Joensuusta luontokeskukseen (tai p-paikalle) saakka.	
Bussivuorot + tilaustaksi.	
Car is the appropriate mean of transport.	
Direct transport should be implemented like train service.	
Edes muutama tilaus taksivuoro/viikko Joensuusta.	
Edullisia bussimatkoja ja kampanjoita.	
Ehkä omilla autoilla kuitenkin väki liikkuu nykyään.	
Ehkäpä yhteyksiä myös muualta kuin Joensuu ja Lieksa.	
Ei ole ollut tarvetta pohtia.	
Ei sovi matkakuviooni, enkä muutenkaan nauti bussimatkustamisesta vapaa-ajallani.	
Ei tarvitse. En käytä.	3
Ei välttämätöntä meille (suomennettu saksasta).	
En ole paikallisia. S-marketin seinään juliste.	
En osaa sanoa.	
En osaa sanoa, kun en tiedä millaiset palvelut ovat nyt.	
En osaa sanoa. Liikumme lähes aina omalla autolla lomaillessamme.	
En tiedä millaisia ne ovat tällä hetkellä, mutta säännöllinen esim. yksi/kaksi vuoroa Joensuusta/Joensuuhun päivässä voisi olla hyvä.	
En tiedä. En tiedä, mielellään linja-autoja (suom.)	2
En tunne mikä tilanne on, joten en osaa sanoa.	
Enemmän busseja Kolin kylälle asti!	
Enemmän bussivuoroja ja niiden markkinointia. Kolin facebook-sivuille kimpakyytipalvelu.	
Enemmän bussivuoroja.	
Enemmän kyytiä Ahmovaarasta linja-autojen pikavuoroilta.	
Enemmän televisiomainontaa.	
Enemmän vuoroja halvemmalla.	2
Enemmän vuoroja, kimpakyyti.	
Enemmän yhteyksiä päivässä Joensuusta.	
Esteettömyys.	
Että bussilla pääsee.	
Halvemmaksi. Halvemmat kyydit jos mahdollista. Cheaper. Cheaper bus transportation.	6
Hankalaa kiireiselle ihmiselle, joka tulee suhteellisen kaukaa.	
Haven't used it so far.	
Helsinki–Koli-bussiyhteys.	
Henkilöautolla kansallispuistoon matkustavien pitäisi saada tuntea itsensä typeriksi. :)	
Hinta edulliseksi ja pääsy taatuksi eri puolilta Suomea.	

Hyvä liityntä liikutus.	
Hyvä mainonta, selkeät reitit, kohtuulliset hinnat, tiheät vuorovälit. Mahdoton yhtälö.	
I really don't know, maybe there should be some cheap ways somebody could afford.	
Ilmaiset bussikyydit Joensuusta sesonkiaikana.	
Ilmaisia busseja tai edullisia matkapaketteja.	
Information in the Internet.	
Internet + tärkeä kaikille lentomatikustajille.	
It would be great if there were buses on weekends.	
Joensuusta bussiyhteys.	
Jos etelästä pääsisi julkisilla pe illaksi ja takaisin su yöksi (juna + bussi).	
Joukkoliikenne ei koskaan voi kilpailla oman henkilöauton käytön kanssa.	
Joukkoliikenne ilmaiseksi. En käytä joukkoliikennepalveluita, joskus metroa Hesassa.	
Joustavaksi ja mainontaa.	
Julkinen bussiyhteys voisi luultavasti olla taksia halvempi (suomennettu saksasta).	
Junaliput edullisemmaksi kuin yksityisautoilu!	
Junalta (Joensuu) suora yhteys Koliille.	
Järjestettyjä matkoja Etelä-Suomesta (luonto, terveys, rentoutus, hyvinvointi).	
Järjestää kuljetuksia, esim. päivän retkiä matkanjärjestäjien kautta.	
Kesällä vesiliikenneyhteydet Nurmes–Koli–Joensuu.	
Kimppakyydin tukeminen.	
Kimppataksi on hyvä systeemi. Kimppataksi on hyvä / loistojuttu / ok.	5
Kimppataksi on jo, toivottavasti jatkossakin! :) Loistava.	
Kimppataksi tai -bussi Joensuun rautatieasemalta kuulostaa hyvältä idealta.	
Kimppataksiin useampia vuoroja, sesongin aikaan joka päivä ja myös yhteys iltapäivän ja illan Helsingin juniin.	
Koli-bussit.	
Koli–Kuopio-väli ei toimi julkisilla kulkuneuvoilla?	
Kolin nettisivuille tiedot.	
Kolinportilta kimppataksi-kyyditys.	
Laiva Joensuusta.	
Later taxi connecting on last flight from Helsinki (timetable, not private).	
Lentokenttä–Koli-yhteys?	
Lentokenttäkuljetukset, Joensuun rautatieasemalta kuljetukset	
Liikenneyhteydet joustaviksi.	
Linja-auto Joensuusta lentokentän kautta kerran vuorokaudessa.	
Linja-autovuoroja perille asti Joensuusta tai Nurmeksasta. Toimiva lautta Lieksasta (moottoririkko).	
Lisätkää mahdollisuuksia päästä Koliille eri joukkoliikennevälineillä, parantakaa aikatauluja; lisätkää vuoroja.	
Local businesses can sponsor a few trips per month, and in return market their stuff in here.	
Lähimmältä juna-asemalta suora bussikytyi Koliille.	
Mainos lehdessä, radiossa ym. Tilaus puhelimella (kimppa-kytyi).	
Nettisivujen kehittäminen!	
Niitä pitäisi liikkua enemmän päivässä.	
Oli yllättävää, ettei bussilla pääse. Esim. Nurmes, Joensuu, Kuopio bussiyhteydet olisi hyvä lisä.	
Olisi hyvä, jos Koliille kulkisi bussivuoro Joensuusta ainakin pari kertaa päivässä.	
Onko Joensuuhun saapuvilta junilta jatkoyhteys linja-autolla Koliille?	
Paketteja (matkat, hotellit, aktiviteetit yms.)	

LIITE 5. 3(3)

Palveluista tiedottaminen muiden palveluiden ohella. Riittävästi mahdollisuuksia.	
Paremmat bussiyhteydet lähikuntiin.	
Paremmat lentoyhteydet Joensuuhun ja sieltä bussilla Koliille.	2
Parempi opastus / tiedotus. Enemmän mainoksia ja markkinointia	10
Parempi tiedotus busseista eri puolilta Pohjois-Karjalaa	
Pitää yllä säännöllistä reittiliikennettä välillä Joensuu–Kolinportti (Juuka), josta joustavasti mahdollisuus jatkokuljetuksiin.	
Please keep Koli taxi low cost and regular service.	
Public buses from Joensuu to Koli every week.	
Public transport like buses also on weekends Joensuu–Koli. And cheaper.	
Radio?	
Reittien ja vuorojen esittely myös katu/pysäkki-opastein.	
Selkeät opasteet lähtöpaikoille. Mainostus lähiseutujen majoituspaikoissa ja kauppa- ym. keskuksissa.	
Suora bussiliikenne suurista kaupungeista (vrt. viikottainen bussiliikenne Helsingistä Kiilopäälle/Saariselälle).	
Suora bussivuoro Joensuu–Kajaani-välillä.	
Suora bussiyhteys esim. Salelle.	
Suora linja Joensuu–Koli–Joensuu	
Suoraan lentokentältä tai juna-asemalta.	
Suoria kuljetuksia esim. Joensuusta, Juukasta, isommilta paikkakunnilta.	
Säännölliset julkiset kulkuyhteydet.	
Tarjouksia opiskelijoille.	2
Tarpeeksi infoa, kohtuulliset hinnat.	
Tarvitse kirjoita venäjä paljon.	
Tehokkaasti. Kysymyksellä kuitenkin tarkoitetaan, että millaisiksi. Joustaviksi ja tunnetuiksi.	
Tieto mistä, auttaisi alkuun.	
Tietoa joukkoliikenteestä tulisi saattaa paremmin saataville/selkeämmin sivuille (Internet).	
Toivoisin, että Joensuusta pääsisi bussilla Koliille asti, ei vain Kajaanintien varteen. Myös kesäaikaan.	
Tulimme itse junalla Joensuuhun ja sieltä pyörillä Koliille. Ilmeisesti myös bussiyhteys on olemassa. Toivottavasti toimii silloinkin, kun lapsemme on kasvanut ulos pyörän istuimesta. Monilla lapsiperheillä ei ole autoa, joten kannattaa levittää tietoa mahdollisuudesta tulla Koliille esim. junan ja bussin yhdistelmällä	
Vaihtoehtoja lisäen.	
Varmaan jo nyt hyvät, en ole vain käyttänyt.	
Varmasti olisi reppumatkailijoiden kannalta hyvä asia!	
Viikonloppuisin vaikka ns. Kolin linja tai jos tuntee kimppataksin, niin sekin on hyvä.	
Voisi kertoa niistä, mikäli niitä löytyy.	
Vuoroja Koliille saakka. Kimppataksin hinta liian kova.	
Yhteys muualle yhteiskujetuksilla.	
Yhteys rautatieasemalta (Joensuu).	
Yhteys suoraan lentokentältä tai juna-asemalta.	
Yleiset ovat tarpeen.	
Vastauksia yhteensä	152

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	kehittämisehdotus	Kaipaisin erillistä (?) koirankakkaroskista Sokos Kolin pihapiiriin. Muuten koirat huomioitu hienosti!
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	valitus	Sataman ulkokuuusia epäsiistimpää huussia en ole nähnyt! Ei siivottu varmaan vuosiin, ei paperia, pönttö paisuu yli laitojen. Tämä antaa erittäin huonon kuvan ulkomaalaisille vieraille suomalaisten sivistystasosta.
Lvk– Retkeily -Jätehuolto	valitus	Eteläpään, Rykiniemen ja Ylä-Murhin huussit olivat erittäin sotkuisia, eikä niitä oltu tyhjennetty (suom.).
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Enemmän edullisia, saunallisia varaustupia, joihin voi viedä koiran.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Useampia (vaatimattomia) saunallisia varaustupia, kuten Pärnälahden kelomaja.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	kehittämisehdotus	Please make booking of rental huts possible for english speakers trough Internet.
Lvk– Retkeily -Tuvat ja kämpät	valitus	Pärnälahden kelomajan hinta lähes kaksinkertaistunut viimeisen kolmen vuoden aikana.
Lvk– Retkeily -Reiitit	muu	Latureiteistä antamani huono arvio johtuu aikaisesta keväästä ja vähälumisuuudesta.
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Koko latuverkoston kunnossapito pidempään, ei vain Maisema- ja Ahmanhiihtojen ajan (esim. Räsävaara, Ursanvaara ym.). Joululomasongin aikana ladut (valaistu latu ainakin) voisi ajaa useammin myös lumisateella. Nyt on monena vuotena saatu avata laturia hiihtämällä.
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Lunta voisi olla enemmän ja jäät vahvempia. Ladut voisi avata heti, kun on hiukankin lunta! Mallia voi ottaa Helsingistä, jossa lunta ei useinkaan juuri ole, mutta ladut on.
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Kolatkaa ja hiekottakaa polut
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Kansallispuiston alueelle voisi perustaa myös maastopyöräilyreittejä. Siis joitakin melko helposti ajettavia polkuja. Nuo nyt luvalliset hiekkatiet ovat tylsiä ja maisemiltaan aika huonoja.
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Maastopyöräilyreitistö olisi toivottava!
Lvk– Retkeily -Reiitit	kehittämisehdotus	Olisi hienoa, jos Koliilta löytyisi esteetön n. 5 km:n vaellusreitti pyörätuolilla liikkuvia ajatellen.
Lvk– Retkeily -Reiitit	valitus	Ladut erittäin huonossa kunnossa
Lvk– Retkeily -Reiitit	valitus	Postaat hotelli-parkkipaikka voisi siivota.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Hotelliin johtavassa hississä tulee lukea, että se vie hotelliin. Samoin myös, että pysäköintipaikka on varattu hotellin asiakkaille. Matkailija voi luulla ajaneensa väärään paikkaan, koska hotellia ei näy eikä tienviitoitus kerro, että ovat saapuneet hotellin pysäköintipaikalle.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opastukset kauempana oleviin kohteisiin, kuten Pirunkirkko, voisivat olla parempia tienvarsilla ja kartoissa.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kun Rantatie haarautuu, pitäisi saada opastetaulu Pirunkirkolle.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Luontokeskus Ukkoa ei ollut ihan helppoa löytää, kun saavuimme Jerontieltä päin. Opasteita voisi lisätä.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Paremmat reittiopasteet; kilometrimäärät reittien varrelle, kuinka paljon matka, missä nyt olet.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Näkyvä opaskartta Huippujen lähtöpaikalle.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Puistoon etelästä tultaessa ei ole porttia tms. että tietäisi olevansa puiston alueella.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Kylttien käännökset englanniksi (suom.)

LIITE 6. 2(7)

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Reittiopasteita olisi hyvä olla enemmän erityisesti varsinaisista reiteistä poikkeavilla poluilla.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Opasteet ja maastossa olevat esitteet voisi olla paremmin.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Uuron kierroksen kyltit oli huonosti merkitty osassa reittiä ja menimme kaksi kertaa harhaan.
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Latuopasteita ei ollut
Lvk– Retkeily -Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Polku satamasta Kolille oli VAARALLINEN laskettelurinteen poikki – siitä olisi pitänyt varoittaa, olisimme menneet pitempää kävelyreittiä LASTEN kanssa.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Parempi paikka luontokeskuksen terassille
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Viikko Seppälässä paimenenea oli hieno. Parannusehdotus: Veden lämmitys eristämättömässä padassa ulkona on hidasta ja kuluttaa paljon puuta. Normaali eristetty esim. kotapata olisi hyvä parannus.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Seppälään varaava pata veden lämmitystä varten (esim. Kota-pata). Säästy puuta ja sähköä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kolin edustan saarissa saisi olla edes yksi luullinen telttailupaikka melojille.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tulipaikkoja ja telttailualueita saisi olla enemmän vaellusretkiä varten.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Puiston alueelle Pieliselle melojalle yöpymispaikkoja: laavut, kodat, telttapaikat.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Toinen laavu/makkaranpaistopaikka olisi hyvä aurinkoisemmassa paikassa. Eikö esim. Ipatin alkuun mäelle saa tehdä laavua?
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Tulipaikoilla pitäisi olla pöydät syöntiä varten.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Laituri Hiekka- tai Korppi(t)-saariin (köliveneele).
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lisää venepaikkoja
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nettikamera satamaan!
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nettikamera satamaan
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Nettikamera satamaan.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ylipäänsä olisi hienoa, jos nuotiopaikoilla olisi kattila, jolla keittää vettä.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Telttapaikkoja puistoalueelle järvelle.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Kesämatkailuun matkaparkit matkailuautoille.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Matkaparkit matkailuajoneuvoille.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Vesipisteitä olisi mukava saada mahdollisuuksien mukaan lisää (Herajärvenkierros).
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Vesipisteitä voisi lisätä, jos mahdollista esim. laavujen yhteyteen.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Havukankorven nuotiopaikka tosi ränsistynyt. Lakkalan ja Kiviniemen telttailualueet eivät oleet kovin viihtyisiä. Pettymys, kun Herajärven kierros niin suosittu.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Vain vedenpuute Herajärvenkierroksen varrella haittasi, voisiko tilanetta parantaa jotenkin?
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Pöydät puuttuivat tulipaikoilta ja muuallakin vähän eväittänsyöntimahdollisuutta.
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Muuten hieno reissu, mutta nuotio/telttapaikkojen huono kunto häiritsi. Erityisesti Havukankorpi ja Lakkala. Penkit ja nuotio kiveys kaipaavat hoitoa.

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Veneilijöillä käytössä vain ulkokuusi satamassa klo. 18.00–10.00
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehu	Huussit Ryläyksellä ja Kiviniemessä olivat huippuhyvät (suom.).
Lvk– Retkeily -Muut palvelurakenteet	ei määritelty	Telttapaikkoja puistoalueelle järvelle.
Lvk– Retkeily -Maastoliikenne	kehittämisehdotus	Koli ja lähialueet ovat jees paikka, edellyttää harrasteiden valintaa seurueen kyvyn mukaan. Maasto on vaativahkoa, jos aikoo maastopyöräilemään, jota varten soisi reittien merkkäamista. Yksityisalueet haittaa jokamiehenoikeuksia metsäteiden alussa/lopussa.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Toivottavasti Koli säilyy rauhallisena virkistyspaikkana.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Rykinieemä ennen olevan lähteen vesi näytti likaiselta ja seisoneelta, emmekä tienneet oliko se juomakelpoista. Käytimme vedenpuhdistustabletteja (suom.).
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Pyrin käyttämään täällä ulkomaisia vieraita aina kun mahdollista. Viimeksi venäläisiä opettajia.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Lakkala on myös upea paikka. Toivottavasti tulee myös lammaskohteeksi.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Makkaranpaistopaikkoja enemmän!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Hiihtoladuissa enemmän kiertäviä lenkkejä (esim. Penttilän lenkki pitempään auki).
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Kiintorastit olisivat hyvä lisä liikuntapalveluihin.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Hiihtohissin kallioiden eteen voisi veistettyjä puukarhuja ajatella. Kiva katsella hissistä.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Talveksi tulisi saada enemmän kiertäviä hiihtoreittejä, esim. Penttilän lenkki.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Upea paikka! Kiitos!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Kaunis paikka, hyvät pannukahvit.. Mahtavaa :)
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Upeat maisemat, paljon nähtävää, hienosti pidetty siisteys. Kansainvälisiä vieraita yllättävän paljon.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihana paikka!
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	The view was nice so now I'm happy
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	I really enjoyed this winter views. Now I'm looking forward to see summer views.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	I am really happy. I will come back again because I didn't see everything due to our time limitation.
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihanan rauhallinen paikka! Ikävä kyllä lumen puute/vähäisyys on vähän harmi tällä kerralla
Lvk– Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Koli on ollut rakas luontokohde jo yli 50 v ajan.
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Herajärvenkierroksen vaatavuutta ehkä liioiteltiin luontokeskuksessa; jättääköhän joku tämän takia vaelluksen väliin?
Lvk–Aspa-Luontoneuvonta	kehu	Luontokeskuksesta sai hyviä vinkkejä puhelimitse. Kiitos!
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	kehu	Kiitos ystävällisestä palvelusta Ukko luontokeskuksessa.
Lvk– Aspa -Luonto-opastus	kehu	Kiitos! Kaunis paikka! Ystävällinen palvelu!
Lvk– Aspa -Luontoon.fi	valitus	Luontoon.fi-sivusto oli sekava. Karttojen ja reittien saatavuus netissä voisi olla paljon parempi.
Lvk– Aspa -Tapahtumat	kehittämisehdotus	Kesällä Koliilla voisi olla satamassa laiturilla erilaisia esiintymisiä, keikkoja.

LIITE 6. 4(7)

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Enemmän tieviittoja, koska voisin käydä Kolilla itsekin jollain kulku-neuvolla.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	You can contact Google and other navigation systems to change their map so that it doesn't recommend the old road (Jerontie). Or, you can put a big sign in your website: "How to get to Koli".
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Tapahtumien markkinointi onnetonta. Yhteinen Kolin tapahtumasivusto.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Koli on upea paikka ja sitä kannattaisi markkinoida enemmän myös ulkolaisille turisteille.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Muita ihmisiä Herajärvenkierroksella näkyi yllättävän vähän. Fasiliteetit vaellusreitit varrella loistavat, niitä voisi mainostaa enemmänkin.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Rauhaa ja hiljaisuutta markkinoikaa
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Luontoa enemmän esille.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Erialaisten patikointi/vaellusreittien ehdotuksia, minkälaisille liikkujille soveltuu.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Reittien pituudet aika-arvio ajassa!
Lvk–Viestintä ja markkinointi	kehittämisehdotus	Reiteistä paremmat kuvaukset esim. patikointiaika, vaativuus/raskaus.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Netin vuokramökkien varauskalenterit eivät aina ole ajantasalla.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Opasteista puuttuu Koli-merkintä Lieksasta tultaessa.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	valitus	Vaaravaraukset kalenteri kummallinen. Kehitettävää on paljon.
Lvk–Viestintä ja markkinointi	ei määritelty	Laduista ei löytynyt ajankohtaista tietoa
Lvk–Käytön kestävyys	muu	Hiljaisuus on arvo.
Lvk–Käytön kestävyys	muu	Try to put not more human into this nature, there is more than enough. We enjoyed it very much!
Lvk–Käytön kestävyys	kehittämisehdotus	Moottorikelkkakiellot, mönkijäkiellot.
Lvk–Käytön kestävyys	valitus	Nuutilan mutkassa hieno kukkaketo raikattu.
Lvk–Käytön kestävyys	kehu	Kiitos hyvin hoidetusta puistosta.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	muu	Toivottavasti kimppataksi toimii tulevaisuudessakin.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	muu	Kylpylän valmistuminen olisi erittäin tärkeää alueelle.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	muu	Olisin tullut Lieksasta lautalla yli, mutta liikennöinti alkaa vasta huomenna.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotellihuoneet kaipaavat päivitystä
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Opastettuja luontoretkiä ruokatarjonnalla.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Luonnonmukaisuus ja Kolin ainutlaatuisuus säilytettävä. Ei liikaa moottoriohjelmalveluita tai ei ollenkaan.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Saariretkiä ruokailulla!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Enemmän ravintolapalveluita.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Enemmän paikallisia tuotteita mm. elintarvikkeita myyntiin.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Tyky-paketit
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Liikuntaseteleiden käyttömahdollisuus

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Yhteistyötä myös Vaskiviikkojen kanssa, esim. retkiä konsertteihin Koliilta. Musiikkia laivaan!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Koko alue olisi anutlaatuinen myös veneilijöille, tai niille, jotka eivät omista, voisi olla eripituisia (myös yö) retkiä esim. Koliilta lähisaariin. Järjestäjältä saisi varusteet kuten teltta.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Veneilijöille pitäisi olla Pielisellä tankkausmahdollisuus.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	KoliActivin pitäisi mainostaa tapahtumiaan netti Karjalaisessa.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Viileän ajan telttailijoille olisi kätevä pesupiste, jossa voisi esim. käydä suihkussa pientä maksua vastaan. Pyöräilijöiden kannalta leirintäalueet ovat aika kaukana ja säilytystilat rajalliset.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Wc-paperia voisi myydä jossain irtorullina.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli Koliille pienille alle kouluikäisille aktiviteetteja/leikkipaikat/puistot
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Lammasaiheisia postikortteja myyntiin ainakin luontokeskukseen.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ruokapalveluita voisi kehittää. Iltaisin vain hotellissa mahdollisuus ruokailla, ja sinne moni retkeilijä ei halua. Hintataso liian kallis.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	”Varalautta” Pieliselle (tiedän olevan kallis investointi, eikä ole sama kuin alkuperäinen, mutta näkymä järveltä olisi piste i:n päällä, ja kaikki eivät osaa itse käsitellä venettä tms.)
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotelli Kolin huoneiden saanti klo 16 ja luovutus klo 12 huono asia. Ulkoilemaan kun tulee, soisi huoneen saavan jo puolen päivän aikaan.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotellihuoneiden kalustuksen päivitys
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotellin palveluhenkisyttä tulee lisätä
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Hotellihuoneiden sisustus tulisi uusia
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Internet-hotellivarauksen myötä ilmoitettu, että huoneeseen pääsee klo 16. Tulisi päästä ehdottomasti viimeistään klo 14, mikä lienee tavanomainen ja sovelias käytäntö.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Porot eivät kuulu Koliille.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kolin keskustassa kaikki kiinni. Ainoa hyvä paikka joka oli auki, oli Sale.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Tankkausmahdollisuus puuttuu veneilijöiltä!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Sokos-hotellin taso ei vastaa alueen muuta tasoa ja kiinnostavuutta.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Veneilijät on unohdettu koko Pielisen alueella (Paalasmaa pohjoisin + Lieksa). Polttoainetta ei saa tankkiin. Koska ei ole palveluita, ei ole veneilijöitäkään.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Harmittelemme, että Kolin kylän jäätelökioski oli lähes aina kiinni, vaikka oli helle.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Palvelutarjonta on todella minimaalista verrattuna muihin hiihtokeskuksiin. Tarjoamalla ”ei oota” menetetään tulevaisuuden asiakkaita. Ei huvita tulla uudestaan, kun mikään ei kuitenkaan ole auki!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Laskettelurinteiden ravintola turhan levoton.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Loma-Kolin caravan-alue aivan surkea.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	valitus	Kolin grillibaarin hinta/nopeus epäsuhta. Hidasta oli.
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Tosi hyvät kaupat!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Hotellin aamupala loistava. Testattiin talvella. Erityisesti kiitos tuoreista karjalanpiirakoista.

LIITE 6. 6(7)

Luokka	Laatu	Vapamuotoinen palaute
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Kolin Future Freetime caravan-alue erittäin hyvä!
Lvk–Matkailuyritysten toiminta	kehu	Aikaisemmin hiihtolomien aikaankaan ei ollut täällä toimintaa. Alamaja ilahduttaa nyt!
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	valitus	Vaikea saada parkkipaikkaa
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	muu	Hämmästyin, kun metsä oli aivan viidakkoa. Eipä ollut käynyt Ikolan-ahossa 40 vuoteen. Eikö sitä kansallispuistoa voisi harventaa.
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	kehittämisehdotus	Avoimet maisemat piristävät ja ilahduttavat pohjalaisen silmää, toisin kuin umpimetsä. Kaskiaukeat voisivatkin olla isompia.
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	kehittämisehdotus	Se on ihan kiva, että ahoja pidetään auki ja kaskeamista tehdään. Metsät voisi jättää hoitamatta, luonto kyllä ennallistuu joskus sadan vuoden päästä. Luonto on kyllä harmittavan hidas.
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	valitus	Metsien ennallistaminen häiritsee melko paljon. Ahojen hoito ok.
Muu	muu	Kysymys 17 on todella vaikea. En itsekään tiedä, mihin arvioni perustin. Tutkimuksen tulokset olisi mielenkiintoista nähdä.
Muu	muu	Tämänkertaisen käyntini aikana oli hirveä kuuma sää, siksi varsinainen liikkuminen retkeily- ja luontopoluilla jäi tekemättä.
Muu	muu	Vaikutukset terveydentilaan: Oli kivaa vaihtelua, ei muuta.
Muu	muu	Olen käynyt Koliilla vuodesta 1980 lähtien vuosittain.
Muu	muu	Kaikenlainen kulttuuriin liittyvä kehittäminen hyvä asia!
Muu	muu	It is most enjoyable in spring or autumn
Muu	kehittämisehdotus	Nyt on liukkaat polut. Liukuesteet olisimme ostaneet.
Muu	kehittämisehdotus	Kysymyksen 17 kyseisiä hyvinvointihyötyjä ei voi eikä pidä arvioida rahallisesti.
Muu	kehittämisehdotus	Kolin rantatie pitää sulkea paitsi maanomistajilta.
Muu	kehittämisehdotus	Lammaspaimenille työtodistus. Näyttää hienolta CV:ssä.
Muu	valitus	Lumen puute oli pettymys.
Muu	valitus	Koliilla ei voi viettää aikaa missään sisätiloissa ilman, että siitä pitää maksaa. Rahastusta!
Muu	valitus	It's a very funny survey but too long.
Muu	valitus	Lumen puute häiritsee erittäin paljon (suksille ei ole käyttöä).
Muu	valitus	Ahveniselta lähtien puuttuu Koli tienviitoista täysin, paikalliset älyää "Juukaan", mutta mites muut Pielisen ympäri Lieksasta ajavat?
Muu	kehu	Wonderful Koli!
Muu	kehu	Kaikki oli niin ihanaa, että olemme haaveilleet jopa muutosta paikkakunnalle ja Kolin reissusta jokakesäisenä perinteenä tästä eteenpäin.
Muu	kehu	Ahvenlammen autiotupa ja Ryläyksen kota mahtavia! Hieno 60 km reissu!!
Muu	kehu	Loistopaikka
Muu	kehu	I <3 Koli!
Muu	kehu	Kiitos mahtavasta ajasta Kolin kansallispuistossa! (suom.)
Muu	kehu	Mahtava paikka tullaan uudestaan! :)
Muu	kehu	Ihanat maisemat.
Muu	kehu	Kappale kauneinta Suomea.
Muu	kehu	Kindness of the people everywhere in Finland is great!
Muu	kehu	Tosi komea, oikein silmä lepää.

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Muu	kehu	Thanks! It's an amazing place and it has been a great experience.
Muu	kehu	Kiitos! Hieno paikka!
Muu	kehu	It's great to visit here. I am in love with that place, I will come here again for sure, thanks :)
Muu	kehu	Thank you! :)
Muu	kehu	Hyvä päivä!!
Muu	kehu	We enjoyed our stay here very much! Thank you!
Muu	kehu	Oikein hyvä.(suom.)
Muu	kehu	<3 Koli

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Kolin kansallispuisto

Kävijätutkimus 2014

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Kolin kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

- Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
- Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Kolin kansallispuistossa (kartta 1) ja joissain kohdin myös sen lähialueella (kartta 2).
- Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle, sille osoitettuun paikkaan Kolin luontokeskus Ukossa tai postitse osoitteeseen Ylä-Kolintie 39, 83960 Koli.
- Lisätietoja kävijätutkimuksesta antaa Anni Koskeli (anni.koskeli@metsa.fi) puh. 040 753 0133.

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Kolin kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnilläsi...

a. Kolin kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk tai _____ tuntia

b. yhteensä Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella (Joensuun, Juuan, Kontiolahden tai Lieksan kunnassa) (ks. kartta 1 ja 2)?

noin _____ vrk tai _____ tuntia

Asun vakituisesti lähialueella → Siirry kysymykseen 3a.

→ Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) enemmän kuin 1 vrk, niin kuinka monta kertaa olet vierailut tai suunnittelet vierailevasi Kolin kansallispuistossa tämän matkasi aikana?

_____ kertaa

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä... (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Kolin kansallispuistossa (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät...

Metsähallituksen
vuokratuvassa _____ yöstä
omassa majoit-
teessa (telta
tms.) _____ yöstä

Break Sokos
Hotel Koliilla _____ yöstä
Mattilan tilalla _____ yöstä

muualla, missä? _____ yöstä

b. kansallispuiston lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät...

hotellissa _____ yöstä
asuntoautossa
tai -vaunussa _____ yöstä

vuokramökissä _____ yöstä
omassa majoit-
teessa (telta
tms.) _____ yöstä

omassa mökis-
sä _____ yöstä
ystävän tai
sukulaisen
luona _____ yöstä

muualla, missä? _____ yöstä

Asun vakituisesti lähialueella (Joensuun, Juuan, Kontiolahden tai Lieksan kunnassa)

4. Missä päin Kolin kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?

(merkitse tarvittaessa useampi kohta)

☐ Huiput (Ukko-, Akka- ja Paha-Koli)	☐ Pirunkirkko
☐ Ikolanhaho	☐ Tarhapuron vesiputous
☐ Kolin luontokeskus Ukko	☐ Uuron kierros (luontopolku)
☐ Kolin satama	☐ Kaskenkierros (luontopolku)
☐ Mäkrävaara	☐ Paimenenpolku (luontopolku)
☐ vanhat pihapiirit (Olila, Turula, Mattila)	☐ Herjärvenkierros (vaellusreitti)
☐ kansallispuiston saaret	☐ muualla, missä? _____

5 a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

1 ☐ henkilöauto	11 ☐ kanootti, kajakkii tai soutuvene
2 ☐ asuntovaunu/matkailuauto	14 ☐ moottorikelkka
3 ☐ linja-auto	16 ☐ jalan
4 ☐ tilausbussi (ryhmämatka)	17 ☐ hiihtäen
5 ☐ juna	18 ☐ taksi
6 ☐ lentokone	19 ☐ moottorivene
7 ☐ moottoripyörä	23 ☐ kimpptaksi
8 ☐ polkupyörä	98 ☐ muu kimppekyyti
99 ☐ muu, mikä? _____	

5 b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?

Merkitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä

(vastaaja mukaan luettuna) joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
- muista sukulaisista
- ystäväistä
- työtovereista
- koululuokasta
- päiväkotiryhmästä
- opiskeluryhmästä
- eläkeläisryhmästä
- ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista
- kerhosta, yhdistyksestä tms.
- jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat		☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen		☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi		☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista		☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin		☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot		☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen		☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen		☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu		☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
kulttuuriperintöön tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Kolin kansallispuistossa tällä käynnilläsi? (merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	16 ☐ partioretki	63 ☐ veneily
2 ☐ sauvakävely	17 ☐ leirikoulu	64 ☐ melonta
3 ☐ lenkkeily	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	66 ☐ soutu
4 ☐ retkeily	19 ☐ suunnistus	83 ☐ luontopolkuun tutustuminen
5 ☐ luonnon tarkkailu	20 ☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	86 ☐ opastettu retki
6 ☐ eväsretkeily	21 ☐ murtomaahiihto	87 ☐ osallistuminen tapahtumaan
7 ☐ pyöräily	24 ☐ laskettelu	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
8 ☐ kalastus	27 ☐ lumikenkäkävely	93 ☐ näyttelyyn tutustuminen
9 ☐ lintuharrastus	34 ☐ vaellus (vöpyminen maastossa)	109 ☐ työ/tutkimus
10 ☐ marjastus	35 ☐ ratsastus	121 ☐ geokätköily
11 ☐ sienestys	39 ☐ virvelöinti tai uistelu	122 ☐ geologiaan tutustuminen
12 ☐ kasviharrastus	53 ☐ maalaaminen	223 ☐ kvltvläpöpalvelut
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	54 ☐ maiseman katselu	999 ☐ muu, mikä?
14 ☐ käynti luontokeskus Ukossa	56 ☐ luonnosta nauttiminen	
15 ☐ luontovalokuvaus	60 ☐ uinti	

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".

5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä	5	4	3	2	1	erittäin huono	en ole käyttänyt
pysäköintipaikat	○ ○ ○ ○ ○							○
lähialueen tiestö	○ ○ ○ ○ ○							○
reittien opastetaulut	○ ○ ○ ○ ○							○
polku- ja/tai latureitistö	○ ○ ○ ○ ○							○
polku- ja/tai latuviitoitukset	○ ○ ○ ○ ○							○
tulentekopaikat ja laavut	○ ○ ○ ○ ○							○
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	○ ○ ○ ○ ○							○
yleisökäymälät alueella	○ ○ ○ ○ ○							○
jätehuollon toteutus ja ohjaus	○ ○ ○ ○ ○							○
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	○ ○ ○ ○ ○							○
Metsähallituksen vuokratuvat	○ ○ ○ ○ ○							○
telttailupaikat	○ ○ ○ ○ ○							○
esitteet, opaskirjat, kartat	○ ○ ○ ○ ○							○
Kolin kansallispuiston luontoon.fi-sivut	○ ○ ○ ○ ○							○
Kolin luontokeskus Ukon palvelut	○ ○ ○ ○ ○							○
maantienvarsien opastus	○ ○ ○ ○ ○							○
yrittäjien tuottamat palvelut (ohjelmalvelut, majoitus, jne.)	○ ○ ○ ○ ○							○
reittien ja rakenteiden turvallisuus	○ ○ ○ ○ ○							○
yleinen turvallisuus	○ ○ ○ ○ ○							○
yleinen siisteys	○ ○ ○ ○ ○							○
maiseman vaihtelevuus	○ ○ ○ ○ ○							○
uimarantojen siisteys	○ ○ ○ ○ ○							○
virikistysympäristön viihtyisyys	○ ○ ○ ○ ○							○
jokin muu, mikä? _____	○ ○ ○ ○ ○							○

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

erittäin tyytyväinen ○ ○ ○ ○ ○ erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiin Kolin kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinen, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö	○ ○ ○ ○ ○						
harrastusmahdollisuudet	○ ○ ○ ○ ○						
reitit ja rakenteet	○ ○ ○ ○ ○						

12. Onko Kolin kansallispuisto tällä matkalla...

- matkasi ainoa tai tärkein kohde?
- yksi matkasi suunnitelluista kohteista?
- Muita kohteita ovat: _____
- ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella?
- Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt tai aiotko käyttää rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Kolin kansallispuistossa tai sen lähialueella (Joensuun, Juuan, Kontiolahden tai Lieksan kunnassa)?

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
- en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista VAI
- perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Ilmoita alla (kohdat a-g), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan kansallispuistossa ja sen lähialueella (Joensuun, Juuan, Kontiolahden tai Lieksan kunnassa).

a. polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
b. paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
c. ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
d. kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
e. majoittuminen	_____ €
f. ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin, näyttelyihin tai kylpylään)	_____ €
g. muut menot (esim. auton siirtopalvelu, kalastusluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Kolin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä? (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 15

viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa

milloin ensimmäisen kerran? Vuonna _____

milloin viimeksi? Vuonna _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen kohtaan)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lain- kaan	5	4	3	2	1 erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐
liikenteen melu alueella		☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Kolin kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osa-alueilla?

(vastaa jokaiseen kohtaan ja valitse se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa tuntemuksiasi)

(5 = täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä)

	täysin samaa mieltä	5	4	3	2	1 täysin eri mieltä
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)		☐	☐	☐	☐	☐
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)		☐	☐	☐	☐	☐
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)		☐	☐	☐	☐	☐

17. Minkä arvoiseksi arvioisit rahassa mitattuna Kolin kansallispuistossa kokemasi terveys- ja hyvinvointivaikutukset?

Voit esimerkiksi verrata rahallista arvoa kaupallisiin hyvinvointipalveluihin ja -tuotteisiin (kuntosalikäynti 5 €, kylpyläkäynti 2,5 tuntia 20 €, hieronta 60 min 50 €, hemmottelupäivä kylpylässä erilaisilla hoidoilla 200 €), erilaisiin kulttuuripalveluihin (elokuvissa käynti 12 €, konsertti 100 €) tai matkoihin (kotimaan matka 500 €, ulkomaanmatka 3000 €).

_____ €

18. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

19. Sukupuoli?

mies

nainen

20. Syntymävuosi?

[_____]

21. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

ammattikoulu

opistotasoinen tutkinto

alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

ei ammatillista tutkintoa

22. Mistä sait tietoa Kolin kansallispuistosta? (voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
- tuttavilta, ystävilta tai sukulaisilta
- Metsähallituksen www-sivuilta (www.luontoon.fi)
- muilta www-sivuilta, mistä? _____
- esitteistä tai oppaista (retkeilyopas, ym)
- TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista
- seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta
- alueen yrityksiltä (esim. ohjelmalvelut, majoitus)
- paikka on minulle entuudestaan tuttu
- Kolin kansallispuiston Facebook-sivuilta
- muualta, mistä?

23. Tiedätkö miten Kolin kansallispuistoon pääsee yleisiä kulkuneuvoja (joukkoliikennettä) käyttäen?

kyllä

en

24. Miten joukkoliikennepalveluita tulisi kehittää, jotta ne olisivat houkuttelevampi vaihtoehto Kolin kansallispuistoon saapumiseksi?

KIITOS VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, kirjoita niitä tähän tai erilliselle paperille.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 217 Wendelin, T., Nikula, R. & Karjalainen, T. P. 2015: Jokikalastus Oulankajoen vesistöissä 2013 – Oulangan taimenhankkeen kalastajakyselyiden tuloksia. 42 s.
- No 218 Венделин, Т., Никула, Р. и Карьялайнен, Т. П. 2015: РЕЧНАЯ ЛОВЛЯ В СИСТЕМЕ РЕКИ ОУЛАНКАЙОКИ В 2013 Г. – Результаты опроса рыбаков в проекте «Кумжа Северной Карелии». 48 s.
- No 219 Vatanen, E. 2015: Metsähallituksen metsästys- ja kalastuslupa-asiakkaiden rahankäytön aluetaloudelliset vaikutukset ja menetelmien vertailu. 34 s.
- No 220 Savola, K. & Kolehmainen, K. 2015: Pääkaupunkiseudun Viherkehän suojelualueiden käävät. 65 s.
- No 221 Salmela, J., Siivonen, S., Dominiak, P., Haarto, A., Heller, K., Kanervo, J., Martikainen, P., Mäkilä, M., Paasivirta, L., Rinne, A., Salokannel, J., Söderman, G. & Vilkkamaa, P. 2015: Maillaise-hyönteispyynti Lapin suojelualueilla 2012–2014. 141 s.

Sarja B

- No 207 Rosu, S. 2015: Selkämeren kansallispuiston kävijätutkimus 2012. 105 s.
- No 208 Itäluoma, J. 2015: Selkämeren kansallispuiston yritystutkimus 2013. 58 s.
- No 209 Nääppä, R. 2015: Selkämeren kansallispuiston sidosryhmätutkimus 2013. 49 s.
- No 210 Puska, E.-M. 2015: Oulangan kansallispuiston kävijätutkimus 2014. 76 s.
- No 211 Vuollet, J., Nyman, M. & Eronen, V. 2015: Merilinnustus Suomen etelärannikolla – raportti 2014 tehdystä internet-kyselystä. 24 s.
- No 212 Metsähallitus 2015: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2014. 55 + 16 s.
- No 213 von Boehm, A. & Kajala, L. 2015: Raaseporin, Kuusiston ja Kajaanin rauniolinnojen, Svart-holman merilinnostuksen ja Langinkosken luonnonsuojelualueen kävijätutkimus 2014. 223 s.
- No 214 Siirtola, P. & Ylläsjärvi, J. 2015: Yllästunturin luontokeskus Kellokkaan asiakastutkimus 2011. 70 s.
- No 215 Nivunkijärvi, M. 2015: Pallastunturin luontokeskuksen asiakastutkimus 2012. 68 s.

Sarja C

- No 132 Metsähallitus 2015: Hailuodon Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma 2013–2027. 148 s.
- No 133 Metsähallitus 2015: Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 120 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkojulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-147-2 (pdf)

julkaisut.metsa.fi